

DEBRECZEN

XVIII. évt. 258. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

A debreceni gyorsvonat Kisújszálláson hibás váltóállítás következtében beleszaladt egy tehervonatba, — egy halott, több sebesült

Hol van a Kereskedelmi és Iparkamara?

Furesa kérdést tüntet fel ez a címsor, de mégis felvetődik, mert mind kevesebbet hallunk mostanában a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara működéséről. Pedig ha valamikor fontos egy érdekképviselői szerv működése és funkcionálása, úgy napjainkban, a háborús gazdasági élet kellős közepén bír az rendkívüli jelentőséggel.

Nézzük csak mi történt és mi nem történt a Kamara körül mostanában.

1941 június 14-én a Budapesti Közlönyben megjelent azoknak a névsora, akiket a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara mellett alapított bizottság tagjaivá kinevezett.

Ennek a bizottságnak a neve: „véleményező bizottság”. Ezek a bizottságok minden kereskedelmi és iparkamarához lettek kinevezve és állandóan működnek is. Minden hónapban egyszer összeülnek a fellemerült ipari és kereskedelmi kérdések megtárgyalására és állásfoglalására. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara véleményező bizottsága még egyetlen ülést sem tartott eddig.

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara véleményező bizottsága a helybeli és vidéki szakértőkből áll, azzal a céllal, hogy összeköttetést teremtsen az iparkamara és a gyakorlati élet között. Ez a véleményező bizottság nem működve, az iparkamara teljesen elszigetelten áll és semmiféle kapcsolata a gyakorlati élettel ezek szerint nincs. A mai tömeges gazdasági, ipari és kereskedelmi problémák felhalmozódása idején igen fontos volna, hogy az iparkamara háta mögött érezvén ezeket a neves tagokat, hallassa szavát. Sajnos, ez nem történik meg és az ipari és kereskedelmi érdekeltségek nem találván otthont a kamarában, a kamarán kívül szabad szervezetek felé fordulnak és ott keresnek maguknak érdekvédelmet. Ezek a szabad szervezetek bizonyos okok miatt nem láthatják el oly mértékben ezt az érdekképviselői szolgálatot, mint ahogy a Kamarának kellene teljesítenie, mert neki több, mint százezer pengős költségvetés keretében módja és lehetősége volna erre.

A fővárosi sajtó, sőt a vidéki sajtóban is gyakran találunk híreket a budapesti kamara véleményező bizottságának üléseiről, amelyek arra mutatnak, hogy ez a Kamara egyre szorosabb kapcsolatot akar teremteni a gyakorlati gazdasági élettel s különösen nagy figyelmet keltezt a vidéki sajtóban megjelent az a hír is, hogy a budapesti kamara a kerületéhez tartozó vidéki városokban bérházakat akar építeni azzal a céllal, hogy segítsen egyfelől a kerületéhez tartozó városok lakásinségén, másfelől és legfőképpen segítsen a vidéki városok építőiparosságán munkaalkalmak teremtése által.

Nem tudjuk, hogy a debreceni Kamara nyugdíjalapja milyen tőkével rendelkezik, de azt tudjuk, hogy a debreceni Kamara tiz évvel ezelőtt sem építkezett, hanem akkor is házat vett. Teljes a tájékozatlanság a TIKAV kérdésében és nem ismeri az érdekeltség a Kamara költségvetési helyzetét sem. Különösen visszatetsző az iparosság előtt az, hogy a mai nehéz anyagellátás mind fontosabb kérdésében az iparkamara legalább nyilvánosság előtt egyáltalában nem hallatja a szavát és például a tégl- és cementhiány is, amely létfontosságú kérdés az építőiparosokra nézve. Az Ipartestület volt kénytelen több ízben lépéseket ten-

Huntziger tábornok, francia hadügyminiszter repülő-szerencsétlenség áldozata lett

**Algirből indult hazafelé, repülőgépe eltévedt és lezuhant
A gép többi hét utasa is meghalt**

Washingtonban átadták a finn válaszigygyezéket — A finn nép folytatja a háborút — A török miniszterelnök egy-honapi szabadságra ment — Az angol király üdvözölte a szovjetet

A németek elérték a Kaukázusba vezető csatornát

A FINN KORMÁNY

válaszolt azokra az emlékiratokra, amelyeket az Egyesült Államok kormányának helsinki követe útján nyújtott át október 25-én és 30-án a finn államelnököknek. A válaszigygyezék, amelyet Witting külügyminiszter nyújtott át Schönfeld amerikai követnek, tisztázza, hogy Finnország helyzete mennyiben jelent állandó önvédelmet a Szovjetunió hódító vágyaival szemben s hogy milyen sors várna Finnországra, ha biztonságáról nem gondoskodna. A válaszigygyezék kifejti, Finnország harcának jellegén nem változtat az, hogy Finnország saját biztonságát szem előtt tartva, arra törekszik, hogy ártalmatlanára tegye és megszállja az ellenség támadási támaszpontjait az 1939-

Magyar jelentés

A Magyar Tárirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában folyó hadműveletek során a szövetségesek további fontos pontokat vettek birtokukba Rosztov előtt és Sachtj

körzetében.

A honvéd csapatok harci területén csak jelentéktelen járőr csapatroszások voltak.

ben fennállott határvonalon túl is. Finnország akkor szándékszik a harcot befejezni, ha már elhárult a létét fenyegető veszély és biztosítékokat teremtettek állandó biztonságára.

Ezután Finnországnak a kelet-karéliai finn lakossággal szemben való kötelezettségét hangsúlyozza a válaszigygyezék, majd megállapítja, hogy az Egyesült Államok kormányának — mint az emlékiratból kitűnik — azt a reményt táplálta,

hogy Finnország békét fog kérni, bár semmiféle biztosítékot nem adtak számára az új béke biztosítására s nem tettek sem béke-, sem békeközvetítő ajánlatot. A finn kormány nem fogadhatja el azt a nézetet, hogy a finn erők bármiképpen is veszélyeztetnék az Egyesült Államok biztonságát. Finnország azt reméli, hogy egy kis népnek is joga van az élethez és a védekezéshez.

A finn nép csak addig folytatja

tatnak a felhozottak arra, hogy a debreceni Kereskedelmi és Iparkamarát korszerű tevékenységre indítsák.

A Kamara vezetősége nem vonulhat a mai súlyos időkben az elzárkózás elefantsontornyába, hanem az élet útjéért kell a kezét tartania.

A Kamarának kellene élen járnia a kereskedelem és ipar tájékoztatása, felvilágosítása terén, hallatnia kellene szavát az ipart és kereskedelmet érintő kérdésekben és tevékeny részt kell vállalnia abból a munkából, melyet még az ügynevezett szabad érdekképviselőtek is igyekeznek ellátni. Reméljük ez a feladatvállalás nem fog sokáig magára várni és akkor nem fog felmerülni unos untalan a kérdés: hol marad a Kamara.

Elvégre a debreceni Kamarának erős tradíciói vannak. Márcsak ez a tradíció is kötelez.

TÖKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

Tovább lehetne sorolni a példákat és jellemezni a helyzetet, de izelítőül talán elég érvert szolgál-

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

a háborút, fejeződik be a választás, amíg nem garantálják biztonságát és azt, hogy békében dolgozhasson tovább. Nem vállal azonban semmiféle olyan kötelezettséget, amely az ország biztonságához fűződő érdekek veszélyeztetését jelentené a teljesen jogos katonai hadműveletek mesterséges félbeszakításával, vagy azok eredményeinek megsemmisítésével.

A HARCTERMI HELYZET KELETEN

Tichvin vasúti csomópont elfoglalása után a Ladoga-tó felé keletre finn körökben azt várják, hogy a németek onnan és a Valdai hegyeségtől tovább törnek előre a még fontosabb vasúti csomópont, Vollogla felé, — jelenti az Aftonbladet helsinki tudósítója. Vollogda felé vezet az archangelszki vasútvonal és hogyha a németek ezt a várost is elfoglalják, végleg elvágnák a bolsevikiek minden összeköttetését Murmanszkkal és Archangelszkkal. Finnország szempontjából ennek nagyfontossága lesz, mert ezzel végleg megszűnik minden angol-szász nyomás indítóoka, amellyel arra akarják rábírní Finnországot, hogy békét kössön a Szovjetunióval. Ugyanakkor rámutatnak Finnországban arra is, hogy a vasútvonalak elvágásával teljesen megsemmisül majd az északi szovjet haderő és végleg kiküszöbölődik az a veszély, amelyet a szovjet tervezett előretörése jelentett Finnországon, valamint Svédországon és Norvégia északi részén át az Atlanti óceán felé.

Az olasz Stefani iroda budapesti tudósítója megállapítja, hogy magyar katonai körök véleménye szerint a keleti arcvonal déli szakaszán a hadművelet továbbra is kötelező szabályossággal folyik anélkül, hogy a szövetséges csapatok pillanatnyi pihenőhöz engednék jutni az ellenséges csapatokat. A szövetségesek nyomása az egész arcvonalon egyre hevesebb lesz. A Donec délkeleti hajlásában az olasz és német oszlopok a magyar csapatok közreműködésével beszorították az ellenséget, amely továbbra is makacs ellenállást fejt ki. Ezek a bezárt erős ellenséges csapatok, amelyek kitűnően vannak felszerelve, hiába igyekeznek menekülni a rájuk váró végzet elől.

Az olasz csapatok az esőzéstől járhatatlanná vált terepen előre nyomulva német támadásokkal megtörve a visszavonuló bolsevista utóvédke ellenállását, elérték a számukra kijelölt állásokat. Az olasz egységek szoros együttműködve a német és magyar csapatokkal, az ellenséges csapatok szárnyát megkerülve, rendkívül merész támadásokat indítottak.

Jóllehet a bolsevista csapatok elkeseredett ellentámadással kíséreltek, amely gyorsan összeomlott a szövetséges csapatok tüzeiben, az olasz csapatok a németekkel és magyarokkal együtt először hatalmas nyomást gyakoroltak két irányból az ellenséges csapatokra, majd megtörve az ellenség elkeseredett és kétségbeesett ellenállását, mélyen benyomultak a bolsevisták védelmi vonalaiba. Az ellenséges parancsnokság erős lova-

sokkal indított ellentámadást, de az önműködő fegyverek pergőtüzében a támadók majdnem valamennyien életüket veszítették. A szövetséges csapatok igen sok hadifoglyot ejtettek és nagymennyiségű hadianyagot is zsákmányoltak. Az olasz, német és magyar csapatok így ugrásszerű előretörésekkel folytatják előrenyomulásukat, egymás után hódítva meg a Donec környékének legfontosabb ellenséges állásait.

Magyar katonai körökben — fejezi be tudósítását a Stefani iroda tudósítója, — nagy fontosságot tulajdonítanak a hadműveleteknek és hangsúlyozzák, hogy ez a ragyogó és gyors hadművelet is újból megmutatta az olasz, német és magyar csapatok tökéletes fegyverbarátságát és a parancsnokságok szoros és szívélyes együttműködését.

A KRIM FÉLSZIGETEN

újabb jelentős előhaladást értek el a német csapatok. Mint a hivatalos hadijelentés közli, Kerestől délre a német csapatok elérték a tengerpartot. Ez azt jelenti, hogy tulajdonképpen már elérték a Kaukázusba vezető tengercsatornát.

A TÖRÖK MINISZTERELNÖK SZABADSÁGRA MENT

Isztanbuli jelentés szerint Revfik Saidam török miniszterelnök egészségi okokból egyhónapi szabadságra megy. A szerdai minisztertanács dönt helyettesítéséről.

A köztársasági néppárt képviselőinek csoportja kedden délután többször zárt ülést tartott. Az ülésen Szaradzoglu külügyminiszter tájékoztatta a kormánypartot a külpolitikai helyzetéről. A kiszivárgott hírek szerint a külügyminiszter elsősorban a török-szovjet viszonyról és a feketetengeri hadihelyzetből eredő politikai következményekkel foglalkozott.

KATONAI SEGÍTSÉGET KÉR AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKTÓL LITVINOV?

Litvinov washingtoni nagykövete való kinevezésével kapcsolatban híre jár, hogy Sztalin segítségkéréssel küldte Litvinovot az Egyesült Államokba. Ezek szerint a hírek szerint Sztalin legalább egy amerikai vadászszázalój kiküldését kívánja Vladivosztocka, egy expedíciós hadtestet a Szovjet európai részébe Murmanszki vagy Archangelszki támaszponttal és egy másik expedíciós hadtestet Észak-Afrikába.

A KÖZELKELETI FEJLEMENYEK

egyre kedvezőlenebbül alakulnak az angolokra nézve, mint a »Giornale d'Italia« török forrásból származó jelentései mondják. Így például Angliának most azzal kell számolnia, hogy az aiganisztáni kormányt Japán támogatja, mert ezt a támogatást megígérte. Keserű csalódást okozott az angoloknak az a kísérlet, hogy az Egyiptomban élő görögöket az angol hadseregbe toborozzák. Az angol hatóságok azt remélték, hogy húszezer görögöt sikerül az angol hadseregbe besorozni, de csak 170 jelentkezett. Anglia és a Szovjetunió között a forgalmat most már csak az egyiptomi—teheráni légiúton lehet fenntartani, miután a növekvő veszélyekre való tekintettel a london—stockholm—moszkvai repülőjáratot megszüntették. Iránban sok kellemetlenség forrása lett az is, hogy a közigazgatást a Szovjettől az angolok vették át.

AMERIKA

— A döntés órája elérkezett, — jelentette ki Knox tengerészetiügyi miniszter, — mint az »Associated

Press« jelenti — a fegyverszünet évfordulóján mondott beszédében. Knox azt állította, hogy az Egyesült Államok kormánya az utolsó években a Japánnal való békés viszony érdekében példátlan türelmet tanúsított, most azonban már nem hagyhatja tovább figyelmen kívül az amerikai jogokat sértő japán tárgyalásokat.

Knox kijelentette, hogy a jövődi békekötésnél a világ vezetését az Egyesült Államoknak kell átvennie. Miután a tengerészetiügyi miniszter a szabad árucseréforgalomról és a nyersanyagokban való szabad részesedésről, mint »az új világ alappilléreiről« szólt, az új rend harmadik pilléréként »egy világalpolimi helyzetet« jelölt meg, amelyre Amerika van hivatva anyagi segélyforrásai alapján. — Knox a következőképpen fejezte be beszédét: »Végül is a jelenlegi háború után a világrendnek a hatalmi elv alapján kell felépülnie.«

Huntziger tábornok és utitársainak repülőszerecséllensége

Vichy, nov. 12. (Német TI) Mint szerdán este hivatalosan közölték, Huntziger tábornok, francia hadügyminiszter szerdán délután repülőgépszerencsétlenség alkalmával életét veszítette. A repülőgép többi hét utasa, közöttük Labusquiere, a miniszter polgári kabinetjének főnöke ugyancsak meghalt. A repülőgép, amely a rendkívül kedvezőtlen légköri viszonyok következtében nyilván eltévedt, Le Viganál (Gard megye) lezuhant. A hadügyminiszter ezen a repülőgépen tette meg kététes afrikai szemleútját.

Huntziger tábornok szerdán reggel 8,32 órakor indult el Algirból. Kívüle a repülőszerecséllensége-

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli: Krim félszigetén a német és román csapatok kemény üldöző harcokban Kerestől délre elérték a tengerpartot. A légierő továbbra is eredményesen bombázta Szebasztopol, Kercs és Anapa kikötőit.

A Tulától délre lévő térségben gyalogsági és páncélos kötelékek átkaroló támadással szétverték egy szovjet lovashadosztályt: igen sok foglyot ejtettek s 91 löveget és más hadieszközt zsákmányoltak.

A német csapatok ellenállásán meghiusult a Szovjetnek az a kísérlete, hogy összpontosított erővel kitorjón Leningrádból. Az ellenség igen súlyos vérvesztéseket szenvedett. E harcok során 17 támadó szovjet páncélos közül tizenegyet megsemmisítettek, hét páncélkocsit a legsúlyosabbak közül.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 529. közleménye:

Az ellenséges légi haderő újabb beépüléseket hajtott végre Dél-Olaszországban és Szeillában. Vadászipilóink Kapri szigetének magasságában lelítették egy ellenséges felderítő gépet. Az ellenség az elmúlt éjszaka egymást követő hullámban támadást intézett Nápely ellen. Hat személy életét vesz-

Steinhardt és Litvinov repülőgépe viharba került

Teherán, nov. 12. (Ofi) A repülőgép, amelyen Steinhardt amerikai moszkvai nagykövet Litvinovval, az új washingtoni szovjet nagykövettel és sir Walter Monokton brit irodaigazgatóval szerdán elindult, késik. Még nem érkezett meg Teheránba. Brit körök szerint a repülőgép Kujbisev elhagyása után

Apollo filmszínház
Ma utoljára
A fehér sejk
Péntektől, 14-től!
Csak három napig!
A
Rotschild család
Grandiózus német filmalkotás
egy bankárcsalád elszánt machinációjáról.

CSANG-KAI-SEK LEVELET KÜLDÖTT ROOSEVELTHEZ
A csunkingi kormány washingtoni követe kihallgatáson jelent meg Roosevelt elnökkel, aki átnyújtott Rooseveltnek egy okmányt, amely valószínűleg Csang-Kai-Seknek Roosevelthez intézett személyes üzenete.

nek áldozatul esett Labusquiere, a miniszter polgári irodájának igazgatója, de Royers kapitány, Le Fevre repülő, a rádiókezelő, a miniszter komornyikja.

A repülőgép érkezését 13 órára várták Vichybe. Röviddel 13 óra előtt a repülőgép rádiója közölte, hogy a gép Isoire közelében a Puj de Dome hegytömb vidékén van. A vichy-rhuei repülőter vezető-ségének nagy meglepetésére egyszerűen azt jelentették, hogy a repülőgép Certe-Montpellier vidékére csapódott és egy roppant nagy ködben keresi útját. Nagy nyugtalanság vett erőt mindenkin, később megérkezett a szerencsétlenség híre. (MTI)

Harci- és vadászipilókötelékünk az arcvonal minden részén sikeresen támadták az ellenség hátsó összeköttönalait és repülőtereit. Igen sok vonatot rőmboltak szét s jelentékeny veszteségeket okoztak a szovjet légiereőknek. Moszkvát nappal és az éjszaka folyamán is romboló- és gyújtóbombákkal bombázták. A vasúti berendezésekben telitalálatok súlyos károkat okoztak. A német légi-erő éjjeli támadásokat intézett Gorkij hadtüzemei ellen is.

Az Anglia körüli tengerrezen harci repülőgépeink szerdára virradó éjszaka bombatalálatokat értek el Lowestoftól keletre egy nagy kereskedelmi hajóra. A Csatorna partvidékén a légelhárító tüzérség egy brit vadászipilókötelékből hat repülőgépet lőtt le.

Ellenséges repülőgép nem repült be a birodalmi terület fölé. (MTI)

tette. Szerdán Szeillia felett három angol gépet lőttünk le. Egy másik lelőtt angol gépnek, amely a tengerbe zuhant, legénységét elfogtuk. Légi haderőnk észrevett négy nehéz angol vadászipilót és Cefalu vidékén lelítte a támadókat. Észak-Afrikában a tobruki és sollumi arcvonalon nem történt említésreméltó esemény. Egy angol gépet lelítettünk. (MTI)

Vígyszínház mozgó
ZILAHY LAJOS
nagy sikert aratott színműve:
A szüz és a gödölye
A legremekőbb magyar film!
Fősz.: Bajor Gizi, Karády Katalin, Csontos, Páger, Lohotay.

METEOR MOZGO MŰSORA:

Csütörtökön háromnegyed 7, 7 s negyed 10 órakor utoljára: **AZ OLAJ-VÁROS.** Clark Gable Spencer Tracy Claudette Colbert és Hedy Lamarr gigantikus filmje!

Egyenruháját

készítse bizalommal **TEGDES**-nél
Püspök palota Kálvinter 19. Déri sarok

A debreceni gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal a kisújszállási állomáson

A szerencsétlenségnek egy halott és több sebesült áldozata van — Máté Ferenc debreceni fékező belehalt sérülésébe, a polgári utasok sérülése nem életveszélyes — A mozdonyvezető lélekjelenléte hártotta el a nagyobb katasztrófát

A Budapestről 2 óra 15 perckor Debrecenbe induló 1704. számú gyorsvonatot Kisújszállás vasúti állomásán közelében szerencsétlenség érte. A gyorsvonat az állomás közelében lelassítva haladt, amikor hibás váltóállítás következtében összefutott a 74-es számú tolató tehervonattal. A karambol következtében a gyorsvonat, melynek Debrecenbe már fél 7 órakor be kellett volna érkeznie, csak 9 óra 48 perckor futott be a nagyállomásra.

A karambol híre gyorsan elterjedt Debrecenben, hiszen az esti gyorsvonat utasai között számos debreceni volt. De tudomást szereztek a vonat késésének akár az is, akik az ezzel a vonattal érkező küldeményeket várták. A forgalmi irodát és üzletvezető-séget valóságos megostromolták személyesen és telefonon a debreceni utasok aggódó hozzászólói. Az üzletvezetés csak annyit tudott közölni az érdeklődőkkel, hogy a gyorsvonat valóban összeütközött egy tehervonattal Kisújszállás közelében, egy MÁV alkalmazott súlyos koponyaalapítórést szenvedett, ezenkívül az első kocsi-ban ülő utasok közül is többen megsérültek.

HOGY TÖRTÉNT AZ ÖSSZEÜTKÖZÉS?

A debreceni pályaudvarra sok viszontagság és átállt izgalom után végre beérkezett a gyorsvonat utasait a karambol részleteit:

A gyorsvonat Kisújszállás felé közeledve lelassított. Az állomástól mintegy 400 méternyire járt a vonat, már látszottak is a város épületei, amikor hirtelen kisebb zökkenést éreztünk, a máhlatartóból a podgyászok kizuhantak. A következő pillanatban a vonat megállt. A hat kocsi-ból álló szerelvény hátsó részében utazók nem is gondoltak komolyabb okára a megállásnak. Kíváncsian kitekintettek és a következő pillanatban megdöbben kiáltások hallatszottak:

— Kisiklott a vonat... a mozdony kiugrott a sínekről...

Pillanatok alatt mindenki az ablakokhoz tódult, mások leugráltak a vonatról. Az eléjük táruló látvány valóban mindenkit meggyőzött arról, hogy néhány perccel előbb a vonat utasai komoly veszedelemben forogtak.

A MOZDONY OLDALRA DÖLT

A gyorsvonat mozdonya baloldalra dőlt, kerekai a földre fűrődva, eleje összelapítva hevert. A sín is felszakadt a hatalmas erejű összeütközés következtében és több méteren kitolódott helyéről. A mozdonyon kívül az első két kocsi is kisiklott, illetve egymásba fűrődött. Mivel az állomáshoz közeledett a vonat, az utasok közül többen a kocsi elöterében tartózkodtak és ezek közül sokan megsérültek. A két kocsi annyira egymásbatorlódtak a heves ütközés folytán, hogy a folyosón tartózkodók közül többen beszorultak a benyomott oldalfalak közé és ezeket csupán a kocsi falainak teljes szétdarabolásával lehetett kiszabadítani szorongatott helyzetükből. Egyik utas, aki bokáján súlyos sérülést szenvedett és nagy vérvesztése volt, bámulatos lelkierővel az ablakon benyújtott szerszámmal maga verte szét

Sokszáz megelégedett rendelőre hivatkozik BOLLÁ Az igazán jól öltözködő urak szabója

Uriszabóság
Piac ucca 32. sz.
Telefon: 31—46.

Gumicszék javítása lakozása
Rétinél, Piac u. 42.

a kocsi falát. A tehervonat hat kocsija rongálódott meg a karambol következtében. Az első három kocsi teljesen pozdorjává zúzódott és darabjai hosszabb területen elborították a pályatest környékét.

A MENTÉSI MUNKA

A szerencsétlenség színhelyén megkezdődött a mentési munka, melyet a vonaton utazó 7705. számú rendőr indított meg. Kiderült, hogy a karambolnak egy nagyon súlyos sérültje is van, Máté Ferenc fékező, debreceni lakos, akit koponyaalapítóréssel húztak ki a megrongálódott kocsi-ból.

A gyorsvonat mozdonyvezetője bámulatos lélekjelenléteinek köszönhetően megmenekült. Ugyanis, amikor a kisiklott mozdony balra zuhant, elszántan a jobboldalra kiugrott és szerencsésen megmenekült. A mozdonyvezetőnek köszönhető, hogy súlyosabb szerencsétlenség nem történt, mert az idejében végzett fékezéssel tömpitotta az összeütközés erejét. Az utolsó pillanatilag a mozdonyon maradt és hősi viselkedésével elhárította a nagyobb katasztrófát.

A könnyebben sérülteket a kisújszállási orvosok részítették első segélyben dr. Garaguly Géza vasúti orvos vezetésével.

Könnyebben sérültek meg Weisz

A belügyminiszter bejelentette a közigazgatás reformját és szövegezte az időszerű belügyi kérdésekről

A képviselőház tegnap elfogadta a belügyi tárca költségvetését.

A képviselőház tegnap a belügyi tárca költségvetését tárgyalta. Gergelyffy András előadó ismertette a költségvetést. Az önkormányzatoknál választás helyett kinevezést ajánl. Visszatartotta és valótlannak minősítette azt az állítást, mintha az árvizkárosultak házai közül sok összeomlott volna. Baky László elismeréssel szólott a csendőrség munkájáról, majd bírálta a bürokrácia túltengését. Hunyady Endre az önkormányzatok szerepéről szólott és azt hangoztatta, hogy közösségi léleknek kell eltölteni a közigazgatást és a társadalmat is. Maróthy Károly szerint az országban egymillió embert kellene családi házhoz juttatni. Pál Árpád Erdély újjáépítéséért és nagy haladásáért köszönetet mondott a belügyminiszternek. Peyer Károly a tisztviselők megbízhatóságáról beszélt. Közl. Horváth József visszautasította a londoni rádió ama leadását, amely cseh-lengyel konföderációról beszélt s ennek kapcsán azt a merész kijelentést tette, hogy Magyarország nem tarthatja meg a Németországtól ajándékképpen kapott területeket. Ezek a területek ezer év óta Magyarországhoz tartoznak, így nem kaptuk ajándékba. A magyar nép egy emberként őrzi az ország minden részét és még egyszer nem lesz itt forradalom és kommunizmus. Spák Iván kárpátaljai kérdésekkel foglalkozott. Szeder János, Meskó Zoltán, Szöllösi Jenő szólaltak még fel a vitában.

A BELÜGYMINISZTER BESZÉDE

Ezután Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Rámutatott arra, hogy a múlt évben a költségvetés tárgyalásakor kilátásba helyezte, hogy pár hónap alatt a törvényhozás elé hozza a közigazgatási reformról szóló törvényjavaslatot. Ezt nem tette meg, de nem az ő szándékán múlott, hanem hogy azóta háborúban voltunk. Az örvendetes országgyűlés következtében az egész magyar állam struktúrája lényegében megváltozott, tehát azok a szempontok, amelyeket a közigazgatási reform tekintetében akkor maga elé tűzött, sok vonatkozásban revízióra szorultak. Az eredeti reformtervek a

Zoltán, Kornfeld Aba, Vóna József, akiket a kisújszállási kórházba szállítottak, míg négy sebesültet kötekekkel ellátva a vonaton Debrecenbe szállítottak. Bizottság szállt ki a helyszínre, mely megállapította a karambol okát és körülményeit.

Kétórás vesztelés után hét óra előtt megérkezett Püspökladányból a segélyvonat és a megrongált kocsik lekapcsolása és eltávolítása, a szerelvénynek más sínre való áttolása után megindult a gyorsvonat Debrecen felé, ahova 10 óra előtt érkezett meg.

DEBRECENBEN

AZ UTASOK HOZZÁTARTOZÓI IZGATOTTAN VÁRTÁK A VONATOT

A debreceni pályaudvaron az aggodó hozzátartozók közül már nagyon sokan izgatottan várták a vonat beérkezését. A sérülteket az irodába vitték, ahol jegyzőkönyvet veztek fel sérülésekről és Heller Márkus, Heller Herman, Tischler Jenő nyíregyházi lakosokat, akik súlyosabb sérüléseket szenvedtek, a debreceni klinikán vették ápolás alá.

MEGHALT

A SÚLYOSAN SÉRÜLT FEKEZŐ

A vonat beérkezésével a debreceni pályaudvarra egyidejűleg telefonon jelentették Kisújszállásról, hogy a karambol legsúlyosabb sérültje, Máté Ferenc 34 éves zártfékező, debreceni lakos, anélkül, hogy eszméletre tért volna, 9 órakor meghalt. A megdöbbentő hír nagy részvétet váltott ki a debreceni pályaudvaron szolgálatot teljesítő vasutasok körében.

A belügyminiszter bejelentette a közigazgatás reformját és szövegezte az időszerű belügyi kérdésekről

A képviselőház tegnap elfogadta a belügyi tárca költségvetését.

A képviselőház tegnap a belügyi tárca költségvetését tárgyalta. Gergelyffy András előadó ismertette a költségvetést. Az önkormányzatoknál választás helyett kinevezést ajánl. Visszatartotta és valótlannak minősítette azt az állítást, mintha az árvizkárosultak házai közül sok összeomlott volna. Baky László elismeréssel szólott a csendőrség munkájáról, majd bírálta a bürokrácia túltengését. Hunyady Endre az önkormányzatok szerepéről szólott és azt hangoztatta, hogy közösségi léleknek kell eltölteni a közigazgatást és a társadalmat is. Maróthy Károly szerint az országban egymillió embert kellene családi házhoz juttatni. Pál Árpád Erdély újjáépítéséért és nagy haladásáért köszönetet mondott a belügyminiszternek. Peyer Károly a tisztviselők megbízhatóságáról beszélt. Közl. Horváth József visszautasította a londoni rádió ama leadását, amely cseh-lengyel konföderációról beszélt s ennek kapcsán azt a merész kijelentést tette, hogy Magyarország nem tarthatja meg a Németországtól ajándékképpen kapott területeket. Ezek a területek ezer év óta Magyarországhoz tartoznak, így nem kaptuk ajándékba. A magyar nép egy emberként őrzi az ország minden részét és még egyszer nem lesz itt forradalom és kommunizmus. Spák Iván kárpátaljai kérdésekkel foglalkozott. Szeder János, Meskó Zoltán, Szöllösi Jenő szólaltak még fel a vitában.

A BELÜGYMINISZTER BESZÉDE

Ezután Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Rámutatott arra, hogy a múlt évben a költségvetés tárgyalásakor kilátásba helyezte, hogy pár hónap alatt a törvényhozás elé hozza a közigazgatási reformról szóló törvényjavaslatot. Ezt nem tette meg, de nem az ő szándékán múlott, hanem hogy azóta háborúban voltunk. Az örvendetes országgyűlés következtében az egész magyar állam struktúrája lényegében megváltozott, tehát azok a szempontok, amelyeket a közigazgatási reform tekintetében akkor maga elé tűzött, sok vonatkozásban revízióra szorultak. Az eredeti reformtervek a

trianoni országra voltak szabva, a mostani tervek a megnagyobbodott országra kell szabni. Ez megtörtént, a javaslat és költségvetés készen van. Majd pedig néhány fontos közgazdasági javaslat letárgyalása után a Ház elé kerülhet.

A KÖZIGAZGATÁSI REFORM

A közigazgatási reform ki fog terjedni a szervezetre, a funkcióra, a testületi szervek összetételére, egyezőval az egész igazgatás konstrukciójára. Ki fog terjedni természetesen a tanyai igazgatásra, a gyámügyi igazgatásra és az egyenlő adóztatás szempontjának lehető érvényesítésére, szóval mindazoknak a kérdéseknek a rendezésére, melyek a mai helyzetben az állandóság reményével megoldhatók.

Kétségtelen, hogy a reformnak a decentralizálás irányában kell történnie, az önkormányzati gondolatnak az épségben hagyásával. Természetes, hogy a közigazgatási reform érteni fogja a közigazgatás egész vonalát, a legalsóbb foktól a legfelsőbb fokig, tehát a jegyzőtől a miniszteriumig.

Most csupán a szorosan vett belügyi igazgatás reformjával jön a Ház elé, folytatta a belügyminiszter. Az általános igazgatás adja meg a vázat, ehhez kell igazodni azután a szakigazgatásnak. A reform gondoskodni fog arról, hogy a szakigazgatásnak az általános igazgatáshoz való igazodása zökkenő nélkül történjen.

A CSALÁDVÉDELMI ALAPRÓL

A belügyminiszter örömmel állapította meg, hogy az országos családvédelmi alap eddigi működésével szemben kritikák nem igen hangzottak el. A nép és családvédelmi alap azt célozza, hogy ebben az országban konstruktív szociálpolitikai munka induljon meg, amelynek feladata az, hogy az elesett, különösen a mezőgazdasági rétegeket úgy emelje fel, hogy azok saját lábukon, segítség nélkül tudjanak termelő, hasznos polgárai lenni az országnak.

Megelégedéssel állapíthatja meg, hogy azok a kölcsönök, amelyeket ezeknek a vagyontalan kisembereknek adtak, oly szépen folytak be, hogy a legjobb reményekre jogosítanak fel a program további végrehajtása tekintetében. Természetes, hogy ma még sok hiányról lehet beszélni. Ma még nem lehet azt állítani, hogy mindenütt egyforma megértéssel és eredménnyel kezelik az ilyen kérdéseket, de határozott fejlődés látható. A kormány a legnagyobb súlyt

3. OLDAL

fekteti a családvédelemre. Ilyen nagy kérdéseket 24 óra alatt nem lehet győzkövesen megoldani.

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI POLITIKA

A belügyminiszter ezután a közegészségügyi politikáról beszélt.

Kiemelte, hogy itt az eredmények ékeseszlói a falu közegészségügyi fejlődése szempontjából, amely határozott lépésekkel halad előre. Ez a munka is fokozatosan végezhető.

— A társadalombiztosítás körül tapasztalható hibákat átvizsgálta és reméli, hogy ezen a téren hamarosan nagyon lényeges javulás fog mutatkozni. Tudatában van, hogy a háztartási alkalmazottak öregségi biztosítása nem várhat tovább. Ezt a kérdést azonban csak a társadalombiztosítás megfelelő adminisztratív átszervezésével egyidejűleg lehet megoldani. A szociális kérdés nagyobb mérvű megvalósítását is tervezi. A közigazgatási reformmal kapcsolatosan tanfolyamokat létesítenek, melyek összefoglalva adják elő az élet-hez közelálló egész közigazgatási vizsgai anyagot.

AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IGAZOLÁSOKNÁL ELŐFORDULT VISSZASSAGOK MEGSZÜNTETÉSE

Az állampolgárság megszüntetésével és megszerzésével kapcsolatosan a miniszter hangoztatta, hogy a közigazgatás decentralizációja alkalmával rendet fog teremteni ebben a kérdésben. Az állampolgárság igazolásának ügyét nyugodtan odaadhatja az alsó hatóságoknak. Annál kevésbé adhatja azonban oda a honosításnak, az állampolgárság megszerzésének a kezelését. Rámutatott arra, hogy az állampolgársági igazolások megszerzése körül sok visszaélés történt. Az ügyvédek száza indokolatlan összegeket vágnak zsebre és valóságos kereseti forrássá vált az állampolgársági igazolások kijárása.

A belügyminiszter általános helyeslést közölte a legszigorúbb intézkedéseket helyezte kilátásba ezeknek a visszaélésnek a megakadályozására.

A TISZTVISELŐI UTÁNPÓTLÁS GONDJA

A belügyminiszter ezután a visszakerült területek igazgatásának kérdésével foglalkozott. Rámutatott arra, hogy ezeken a területeken a közigazgatás rendkívül nagy nehézségekkel küzd. — Mindent elkövet a hiányok és hibák kiküszöbölésére, amennyiben az ottani tisztviselőket az anyaországba hozza kiképezni, innen pedig tisztviselőket küld, hogy tanfolyamokat tartsanak és reméli, hogy ezen a téren bizonyos idő múlva olyan vívóra sikerül hoznia a visszakerült területek igazgatását, mint amilyen nívón a trianoni országrész közigazgatása volt.

— Nagy gondot okoz a tisztviselői utánpótlás biztosítása is, tekintettel arra, hogy a gazdasági élet a maga konjunktúrájával sok tehetséges ifjút felszív. Ezért észlelhető az orvosok a vasúttal mindenütt hiány. — Viszont kétségtelen az is, hogy az egész közigazgatási apparátusunk jól van méretezve. Arra kell törekednünk, hogy lehetőleg egyszerűsítsük a közigazgatást és azt kisebb apparátussal is el tudjuk látni annál is inkább, mert bizonyos mértéken túl az ország nem bírja meg az adminisztrációt.

A KORMÁNY NEM HOZ EL PÉNZT A RUTENFÖLDRE

Ezután az egyes felszólalásokra válaszolt a belügyminiszter. Reflektált Spák Iván képviselőnek kijelentésére is, aki azt fejtegette, mintha a ruszin nép gondozása nem volna megfelelő. — Kárpátalja rutén népe — mondotta a miniszter, az egész húszesztendő elszakított ideje alatt távolról sem

Hungária filmszínház

Ma is: d. u. 5, 7, 9 órakor! CSAK FELNÖTTEKNEK!

ALGIR

CHARLES BOYER
és
HEDY LAMARR
főszereplésével!

BOROS szépen és jól fest, tisztít Piac u. 77. sz.

volt gazdaságilag olyan jó helyzetben, mint most. Ami pedig a rutének helyzetét, mint nemzetiséget illeti, konstataálni kell, hogy a legliberálisabb bánásmól érvényesül nemzetiségi vonatkozásban a nyelvhasználat tekintetében is. Spaak képviselő olyan megjegyzést is tett, mintha a kormány titkolná, mit költ a Ruténföldre és mennyi bevétel van ott. Itt semmi titkolni valója nincs a kormánynak. A képviselő úr legyen nyugodt, hogy a kormány nem hoz el pénzt a Ruténföldről. (Nagy helyeslés és taps). Baki Lászlónak válaszul a jogszabályok dszungeljét kifogásolta, hangoztatta, hogy maga is szükségét érzi annak, hogy ezen a téren rend legyen. A munkálatok ezen a téren folytak. Peyer Károlynak, aki azt kérte, hogy adjon módot arra, hogy az OTI minél több pénzt fordíthasson építkezésekre, azt válaszolta, hogy törvény határozza meg annak mértékét, hogy rendelkezésekre álló pénzekből mennyi fordítható építkezésekre. Neki is azonban az a nézete, hogy kész házak vásárlása helyett inkább építkezések az OTI, mégpedig szociális rendeltetésű építkezésekről dolgozzék ki tervet. — A magtathajtó bábák és orvosok ellen szigorúan járnak el, a baj az, hogy ennek a kérdésnek büntető szankciója nincs kellően rendezve. Súlyos bajjal és visszasszággal állunk itt szemben, amin azonban csak magasabb, tisztultabb erkölcsi felfogással lehet segíteni. Amíg a közönség és egyéb tényezők nem itélik el, sőt néha helyesnek is találják ezt az eljárást, addig nem lehet előrehaladás ezen a téren.

AZ ORVOSHIÁNY

Ezután az orvoshiányról beszélt a miniszter. Rámutatott arra, hogy a visszaesett területeken mutatkozó nagyobb igény, másrészt pedig a zsidó törvény végrehajtása következtében 550 közhivatali orvosi állás van üresedésben. A kórházszolgálat is súlyos nehézséggel küzd az orvoshiány következtében. Ezt a kérdést a honvédelmi törvény alapján ják megoldani, de ez természetesen munkaszolgálat igénybevétele útján csak ideiglenes megoldás lehet. A kinevezett körorvosok nagyszázaléka is ott hagyja állását.

Meskó Zoltánnak válaszul, a miniszter kijelentette, hogy Magyarországon a törvényes jogszabályok egy formán kötelezők és azokat mindenki vel szemben egyformán fogja alkalmazni.

A miniszter nagy tapsal fogadott beszéde után a Ház többsége elfogadta a belügyi tárca költségvetését.

A MINISZTERELNÖK A SAJTÓ-CENZURÁRÓL ÉS A ZSIDÓKKAL FOGLALKOZÓ KÖZLEMÉNYEK RÖL

Ezután áttértek az interpellációkra. Az írásbeli válaszok között szerepelt Bárdossy miniszterelnöknek két válasza is, amelyeket Maróthy Károlynak a sajtócenzúra megszüntetése, vagy megváltoztatása tárgyában és a sajtócenzúra visszasszágai tárgyában elmondott interpellációra adott.

A miniszterelnök első válaszában hangoztatta, hogy a sajtócenzúra intézménye és működése ellen felmerülhet jogosult kifogásokat a kormány lehetőség szerint igyekszik kiküszöbölni és a sajtócenzurát nem kívánja nagyobb mértékben alkalmazni, mint azt az ország érdekei megkívánják. A sajtócenzúra gyakorlati működésére elsősorban az állami érdekek, külpolitikai események, a hadiállapot és ehhez hasonló okok gyakorolnak befolyást. Az interpelláló képviselő által felhozott konkrét példák mind a zsidókérdést érintik. A kormány több alkalommal félreérthetetlenül kifejezésre juttatta e tekintetben álláspontját s ennek megfelelően a zsidókkal foglalkozó közlemények felett a cenzurát olyan mértékben kívánja gyakorolni, amilyen mértékben azt az ország belső rendje és a külpolitikai érdekek megkövetelik. A kormány viszont nem tartja megengedhetőnek az olyan dürra és felelőtlen hangú közlemények közzétételét, amelyek semmilyen tekintetben sem szolgálják a kérdés megnyugtató elintézését, csupán az ország belső békéjét és rendjét veszélyeztetik.

A miniszterelnök második válaszában kijelenti, hogy a sajtóellenőrző bizottság feladatának ellátása közben követelhet el tévedéseket és szolgáltathat okot panaszokra, de ezeket a kormány, mint a múltban is tette, a legjobb szándékkal igyekszik orvosolni. A miniszterelnök válaszában a Ház tudomásul vette.

ÚJ INTERPELLÁCIÓK

A legtöbb interpelláló halasztást kért az egyes interpellációk elmondására, miután bejegyezték nem volt jelen, törlték is, úgyhogy a bejegyzett 34 interpellációból aránylag kevés került elmondásra. Gróf Apponyi György a román posta magyarellenes intézkedései tárgyában interpellált. Vajna Gábor a robbanóanyagokkal elkövetett lelkülsmeretlen és életveszélyes balesetek szigorú elbírálását kérte. Vita Sándor az iparügyi miniszterhez intézett interpellációjában munkafelügyelés felállítását sürgette. Ince Antal a

miniszterelnökhöz intézett interpellációjában Eckhardt Tibor ügyének elintézését sürgette, külföldön tett nyilatkozatáért.

Nagy László a hadbavonultak és családtagjaik anyagi ellátásának biztosítását kérte. Rainiss Ferenc, Kacsóh Bálint ügyének nyilvánosságra hozatalát sürgette. Oláh György, a munkácsi ortodox rabbi kitoloncolását sürgette. — Serényi Miklós gróf a tengeri maximuma következtében előállott egyes visszasszággakat tette szóvá. Pápai István a magyar fajtság hathatósabb védelme és nemzeti céljaink fokozottabb ellenőrzése dolgában mondott interpellációt. B. Szabó István a tengeri árának újabb megállapítását kérte. Matolcsi Máttyás a zsidó földkérdés rendezéséről beszélt, másik interpellációjában állampolgárságától megfosztott Almásy Kálmán gróf vagyonának elkobzását követelte. Az ülés féltenegy órákor ért véget.

A Kormányzó Ur állapota tartósan javul

Budapest, nov. 12. (MTI) A Kormányzó Ur egészségi állapotáról szerdán a következő orvosi jelentést adták ki: A Főméltóságú Kormányzó Ur állapotában a javulás zavartalanul tart, csak még pár

napi nyugalomra van szüksége. Több jelentés kiadására ok nincs. Budapest, 1941 nov. 12. Szöllősy egészségügyi főtanácsos, közközházi főorvos.

Az amerikai térkép ügye

1895-ből és 1911-ből való térképekkel érvelt Roosevelt

Berlin, nov. 12. (Német TI) Buenos Airesből érkezett jelentések szerint az argentinai képviselőház parlamenti vizsgálóbizottsága (Taborda-bizottság) jelentős munkát végzett a roosevelti háborús propaganda szellemében. A bizottság közleményt adott ki legutóbbi munkálatairól s ebben megállapítja, hogy különös figyelmet fordított Rooseveltnek azokra a német részről már visszautasított ostoba és gyerekes állításaira, amelyek szerint Németország Dél-Amerikát öt német hűbéres államra akarja felosztani és nemzetiszocialista világvallást akar bevezetni.

A bizottság utal egy 1895. évből származó „panamerikai térképre” és egy 1911-ben lefolytatott vizsgálatra, amelyek a bizottság szerint rávilágítanak arra, mit tervez a hitleri Németország Argentínában és más ibero-amerikai ál-

lamokban. A bizottság kifejezi reményét, hogy sikerülni fog neki még több ilyen anyagot összehordani a nemzeti szocialista Németország terveiről s különösen kiemelni, hogy éppen az említett 1911. évi vizsgálatért teljes mértékben a Harmadik Birodalom felelős. (Hitler Adolf tudvalevőleg 1933-ban vette át az uralmat.)

Egyébként a bizottság azt a nézetét fejezi ki, hogy a semleges kormányokhoz intézett ismert német jegyzék, amely szerint Rooseveltnek az állítólagos délamerikai német tervekéről és nemzetiszocialista világvallás állítólagos létesítéséről szóló állításai nagy és otromba hamisítások és amely ezeket az állításokat mint eszteleneket és lehetetleneket visszautasította, a bizottság véleménye szerint nem jelenti az állítólagos német tervek és térképek elutasítását. (MTI)

A magyar pénzügyminiszter Rómában

Lelkeshangú pohárköszöntők

Róma, november 12. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és kísérete tiszteletére Máriássy Zoltán kvirináli magyar követ szükkörű vilásgregelit adott. Reményi-Schneller szerdán délután látogatást tett Ostiában, ahol megtekintette az ott folyó ásátásokat, valamint a római Lidót.

A pénzügyminiszter a késő délutáni órákban Máriássy Zoltán kíséretében látogatást tett Riccardi valutaiügyi miniszternél, akivel hosszabb ideig szívélyesen elbeszélgetett.

Thaon di Revel gróf olasz pénzügyminiszter szerdán este az Excelsior szállóban vacsorát adott Reményi-Schneller magyar pénzügyminiszter tiszteletére.

A vacsorán az olasz pénzügyminiszter a következő pohárköszöntőt mondotta a magyar pénzügyminiszterre:

— Különös örömmel tölt el, hogy a legmelegebb Istenhozzottal köszönhetem Nagyméltóságodat és Csizik Béla államtitkár urat, akik a legszívélyesebben látott vendégek Rómában, ahol a hagyományos nemes magyar nemzet iránti rokonszenv, amely nemzethez Olaszországot a barátság erős és kipróbált kötelékei fűzik. Ez a barátság nemcsak ma egyesíti a két nemzetet, hanem annak gyökerei mélyen

lenyulnak a két nép történetébe.

Olaszország nem felejt el azt a közreműködést, amellyel Magyarország hozzájárult a múltban a mi nemzeti újjászülésünkhöz, eszmei megértéssel és tettekkel is és Olaszország büszke arra, hogy a maga részéről közreműködhet a magyar nép egységének újjáéledéséhez. Ma, amikor a nagyszerű magyar és olasz hadsereg katonái a mi nagy vezéreink vezetése alatt hősiességgel küzdenek a szovjet arcvonalon, a szövetséges hadseregek víté bajtársai oldalán. A két nép közötti barátságot megpecsételve a közösen kiontott vérrrel, jobban mint valaha a közös eszmények új kötelékét szentesíti meg. Ebből sarjadnak majd ki a szörnyű háború szenvedésében szellemi és gazdasági téren az egyre szorosabb kapcsolatok nemcsak a mi két nemzetünk, hanem az új európai rend érdekében, amely megszületik majd a tengerhatalmak jogos és biztos győzelme folyamán. Hódolatteljes gondolataim most a magyar és olasz, valamint a szövetséges hadseregek dicsőségesen harcoló katonái felé szállnak.

A pohárköszöntőre Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a következő beszédben válaszolt:

— Nagyméltóságod hozám intézett

meleg szavai mélyen meghatottak. A jelen pillanatban ama hatalmas harc közepette, amelyet a tengely hatalmai kénytelenek folytatni abból a célból, hogy honvédei nemzedékeiknek biztosítsa az életet. Magyarország tudatában van kötelességének. Nemcsak csapataink olasz katonáival válllvetve fűznek új babért a régi dicsőséghez a csataterén, de a békés termelés is úgy mezőgazdasági, mint ipari vonatkozásban egyre növekvő módon szolgálja a reánk kényszerített háború céljait. A mi küzdelmünk, a mi támogatásunk és annyi más termékünk szolgálja a tengerhez csatlakozott hatalmas gazdasági bázisnak megerősítését, megvalósítását és megszilárdítását. A lehetőségek, sajnos, korlátozott határok között megteszük a lehető legtöbbet, hogy az olasz nép ellátását megkönnyítsük. Másrészt a mi gazdasági életünk szempontjából fontos ter- mekek Olaszország részéről való átengedése olyan gazdasági együttműködést létesít és fejleszt, amelytől — mivel már fontos eredményeket mutatott fel — még nagyobb eredményeket várunk. A mi országainknak ez a gazdasági együttműködése biztos alapul szolgál egy tudatos és erős pénzügyi politikának, amely nélkül nem adhatnók katonáink kezébe azokat a fegyvereket, amelyek az ellenséget megsemmisítik.

Az angol király beszéde

Stockholm, nov. 12. (Német TI) Az angol király szerdán a parlament új ülészaka megnyitására, — mint a brit hírszolgálat jelenti, — kijelentette, hogy szívéből reméli, hogy az angol nép megfelel a vele szemben támasztott nagy követelményeknek és győzelemre viszi az angol csapatokat és elszünt a lehetőség határáig mindent megad a hősiességgel küzdő Szovjetuniónak, amire csak szüksége van. Kedden a parlamenti ülészak elnapolásakor a király ezeket mondotta: Szívélyesen üdvözölöm szövetségesként a nagy szovjet köztársaságot. Az Egyesült Államokkal karöltve a brit birodalom minden lehető segítséget megad a közös ellenség ellen. (MTI)

Amsterdam, nov. 12. (Német TI) Churchill az alsóházban nem volt hajlandó nyilatkozni Angliának a Szovjetuniónak számára való segítségnyújtásról. Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, Churchill ez az elhatározását azzal okolta meg, hogy nem szabad az ellenség számára titkokat elárulni. (MTI)

Knox beszéde

Washington, nov. 12. Knox tengerészeti miniszter Providencében egy új tengerészeti és légi támaszpont felavatása alkalmából mondott beszédeben többek között kijelentette, hogy az Egyesült Államok népének tisztában kell lenni azzal, hogy a komoly kérdések rövidesen döntésre kerülnek. A döntés órájának közelébe jutottunk. A továbbiakban azt állította, hogy az Atlanti óceánon fennáll a szükségesség a rendkívüli védelmi intézkedések megtételére. A Csendes óceánon úgymond sötét lehetőségek leskelődnek. (MTI)

BIZTOSÍTSON TÜZKAR ELLEN. KARA MEGTÉRÜL!

Gönczy József

uridívat és egyenruha szabó-sága. Széchenyi u. 6. Elsőrendű munka, szolid árak.

A debreceni színházról

Irtá: Kovács Andor egyet. tanár.

A kolozsvári színház pompázatos megnyitása újra észbe juttathatta mindenkinek, hogy a magyar színház kultúra a nemzet legbecesebb javai közé tartozik. Debrecennek szintén megvan a maga elismerésre méltó múltja a magyar színház történelmében. (Ismert adatok ismételtetésétől most eltekintek.) De még a debreceni színház — nevezetesen így — hőskorát nem említve is, bizonyos az, hogy az 1890-es és 1900-as években Debrecen volt (Kolozsvárt most kikapcsolva) a legjobb vidéki színház, amelynek időnként csak Kassáé s a

még mindig idegen kézen levő Pozsony, Temesvár és Arad vetekedhetett. Újabban azonban a debreceni színház sok nehézséggel kell küzdenie: az egyik baj a t. színházamara által kiengedett staggione-rendszer, a másik a műsorra tűzhető új darabokbeli szegénység; árszámított Bús-Feketék írják, némelyik tucatjával az ostobábbnál ostobább darabokat, amelyek vékony ötletből egy háromhasábos tárcát talán még ki lehetne hozni, de nem egy háromfelvonalas (tehát a közönséget három órára átuntató) darabot. Eklátáns bizonyítást ad az Elmá legutóbbi vendégszerzésénél: a vendég kitűnősége s a helybeli szintársulat tagjainak jeles játéka sem tudott a köros verszegénységben szenvedő színművésztől mit sem elővarázsolni. Végre a harmadik (és ez legnagyobb) baj: a mozik megölő versenye. Négy mozi napi 3, vasárnap pláne 4 előadással szípkazza magához a közönséget: mi marad ily körülmények közt a színház számára? A mozielőadások számát tehát korlátozni kell, mert a magyar színház mégis csak közelebb kell, hogy álljon hozzánk, mint másod- és harmadrendű idegen filmek. Csupán magyar filmek és első klasszisú idegen filmek bemutatását kell megengedni: erre pedig napi két előadás minden mozinak váltig elég.

Ha az itt hamarjában felvázolt direktívák szerint lehetne a színház rendezését foganatosítani, az új darabokbeli hiányosságokat repriekkel pótolván (persze ne a Mukányiakat szedjük elő, mert hisz azt már olvastam, hogy a pápa csalhatatlan, de hogy az ifjú Németh Antal is az volna: **Incerum est**), a debreceni színház hamarosan ismét azzá lehetne, ami volt: elsőrangú vidéki színház. Mert az igazgatás jó kezekben van, a társulat pedig kifogástalan.

Kommunista szervezkedést leplezték le Spanyolországban

Spanyolországban tovább folyik a titkos kommunista elemek letartóztatása. Madridban a napokban kommunista tartományi bizottságot leplezték le. Észak-Spanyolországban a baszk kommunisták sejtését nyomozták ki. Legújabbban a portugál rendőrség adta át a spanyoloknak Hernandez volt néppárti néppnevelésügyi minisztert, aki a polgárháborúk idején a köztársasági minisztere volt. Most fontos összekötő tiszteletet töltött be Lisszabon és a Franciaországban élő spanyol emigráns kommunisták között.

Ha elegáns öltönyt akar keresse fel bizalommal

Nagy Béla

uriszabóságát
Kossuth utca 39. I. em.

Nyiregyháza meghozták az első ítéletet a bórpanama ügyében

Hat havi börtön, 500 pengő pénzbüntetés és 5000 pengő anyagi kártérítésre ítélték a vádlottakat

A bórpanama ügyében, mely mint beszámoltunk róla, az ország valamennyi nagyobb városát, beleértve az első bírósági ítélet Nyiregyházán hangzott el a tegnapi nap folyamán. A hatalmas méretű bűnyűnek, melynek ezidőszerezt már 31 őrizetbe vett vádlottja van, egyik szála Nyiregyháza nyúlott el, ahol az ügybörök a vád szerint özvegy Blum Vilmosné és Auspitz Lászlóné nyiregyházi kereskedőknek sőtak el éhrobort drágított árán. Özvegy Blumé és Auspitzné a vádirat szerint ezt a lört kilonként 28 pengőért adták tovább három nyiregyházi kisiparosnak. Gyorsított eljárás alapján tartották meg a főtárgyalást, melyben az ügyben nyomozó vitéz

Rékasy László detektívét is megidéztek tanúként.

A tárgyaláson a vádlottak tagadták, hogy az árdragítást elkövezték volna, azonban a kihallgatott kisiparosok ellenük vallottak. Számos tanút hallgattak ki, majd az ügyész vádbeszédében súlyos büntetés kiszabását kérte, rámutatva arra, hogy az ilyen árdragítások a kisémbertek teszik tönkre.

A törvényszék a késő esti órákban hirdetett ítéletet és úgy özv. Blum Vilmosné, mint Auspitz Lászlónét 6-6 havi börtönbüntetésre, 500 pengő pénzbüntetésre ítélték és 5000 pengő anyagi kártérítés megfizetésére kötelezték. Az ügyész súlyosbításért, a védők enyhítésért fellebbeztek.

Vérző fejű, eszméletlen fiatalembert találtak a Simonyi-úton

A Simonyi út közepén 11 óra tájban az este a járőrök egy 20 év körüli, véres fejű fiatalembert találtak eszméletlen állapotban a villamosnál melletti heverve. Nyomban értesítették a mentőket, akik beszállították a sebészeti klinikára, egyidejűleg jelentést tettek az esetről a rendőrségnek.

A vizsgálat megállapította az eszméletlen fiatalembert talált iratokból, hogy Lakner László VIII. gimnaziumi tanuló, debreceni lakos, aki mikor magához tért

elmondotta, hogy ment át elgondolkodva a sínek mentén, amikor egyszerre csak ütést érzett a fején és másra tovább nem emlékszik. Valószínűnek látszik, hogy a gondolataiba merült fiatalember oldalról villamoskocsihoz ütdött és az olyan erős koponyaalapi zárdást okozott, hogy nyomban eszméletét veszítette. Lakner László állapota egyébként a kezelés folytán annyira javult, hogy még a mai nap folyamán elhagyhatja a klinikát.

A mezőgazdasági munkabérek pontos betartását követelik a vármegyében

Hajdú megye közigazgatási bizottságában Ludány Miklós felsőházi tag szövegátete, hogy a megállapított mezőgazdasági munkabéreket sem a gazdák, sem a munkások nem tartják be. Kérte, hogy a megye hatáskörben intézkedjen a munkabérendelet betartása érdekében. Szövegátete a zsidóberletet ügyét is, rámutatott arra, hogy a zsidótörvény intézkedéseit minden vonalon érvényesíteni kell. A gaz-

dasági felügyelő válaszában kijelentette, hogy Szovátton például azért bérelt 13 zsidó összesen 416 hold földet, mert a gyakorlat szerint az 50 holdon aluli bérletek szerződését nem terjesztik fel a hatóságokhoz. A földtulajdonosokat utólag kötelezték a szerződések bemutatására és a vármegyei főügyész megindítja a vizsgálatot, ha úgy látja, hogy a zsidótörvényt kijátszották.

Élő kővek

„Hogy a Kollégium pusztulása be ne következék.”

A Kollégium több százados létele többször forgott veszedelemben, valóban az isteni gondviselés vigyázott rá, hogy adott a hazának hűséges és lelkes férfiakat és nőket, akik alapítványokat tettek. Az 1600-as évek végéről ilyen két bókézü adakozót állítunk ide, akik az emberi méltóság tiszteltetésé között adják vagyonuk részét a Kollégiumnak. Kemény János erdélyi fejedelem özvegye Lónyay Anna siet a Kollégiumot megmenteni. Kemény Jánost a Porta által kijelölt Bocskay ellenében választották fejedelemmé. Bethlen Gábor fejedelem udvarában szolgált, előbb részt vett I. Rákóczi György felkelésében s a III. Rákóczi György végzetes lengyel háborújában. 1657-ben tatár rabságba került. Mint fejedelem esett el Nagyszőlősen 1662. január 23-án. — Értékes emlékiratokat írt. Az ő özvegye 1666. november 5-én Kászonyudvarházán alapítólevelet készített, míg a végrendelet Aranyos-Medgyesen kelt, 1684. október 25-én. Említésre méltó, hogy mindkét ágon levő utódait lelkek vesztésére alatt kötelezte a végrendelet teljesítésére. Ő maga amit ígért, meg is adta hűséggel. Évi járadék 50 m. frt. és tízed. De lássuk a szöveget. „Hogy a Kollégium pusztulása be ne következék, a debreceni Kollégiumnak évenként 50 magyar forintot segélyül adok, a Debrecenbe szállíttatni szokott sőbéli jövedelemből: annak felette örök alamizna gyanánt Szent Imre (Bihar) nevű faluból, aminemlő dézsmák nekünk proveniálna, azokat a debreceni Kollégiumnak conferáltuk: a derék kurátorok kezéhez, akik évenként adjanak arról számot”. Holta után pedig a végrendelet szerint a szilágysági majorjából és szőlőjéből a gabona és borbéll tízedet évenként beszolgáltatni rendeli. A szentimrei tízedet 1713-ig élvezte a

Kollégium. — azonban egy másik alapítólevel is. — Rhédei Ferenc, Máramaros és Bihar vármegye örökös főispánja Huszton 1666. nov. 8. kelt adománylevelében a következőket rendel. „Megtéktintván a híres debreceni iskolának ügye-fogyott állapotját, idegen nemzet súlyos igája alatt sanyargatottsát, Bihar vármegye Szent Imre-növű jószágomnak esztendőnként nekem adminisztrálandó bor bűza és méz dézsmáját... örökre oda conferálok, megparancsolván szentimrei tisztjeinek s bírának a dézsmát a schola tisztjéi kezébe adminisztrálni”. Ez a természetbeni jövedelem be is folyt rendszeres, annyival is inkább, mert Rhédei Ferenc özvegye Bethlen Druztina is helybenhagyta az adományt. Fla szintén, Ferenc Udvarhelyszék főispánja 1675. június 4. Fehérvárról szigorúan parancsolja a tízednek igazán kiszolgáltatását. Várának a töröktől visszavétele után a szépsi kamara elvette a tízedet. A főiskola kezelői folyamodtak a kamarához 1687-ben, hogy ne vegyék ezt el tőlük. Csak később 1704-ben a tanárok kérelmére adta vissza a tízedet. II. Rákóczi Ferenc, azonban a szatmárnémeti békekötés után minden a váradi püspökség kezére jutott.

A fenti két alapító levél, illetve végrendelet világos példa arra, hogy a nehéz körülmények közé jutott Kollégium nem vesztetett el, mert a bókézü adományok mellett a kisebbek is ugyanazt a nagy célt szolgálták, megmenteni a Kollégiumot. Munkácsy Ferenc Köveskálón 1774. nov. 10. collationális levelében ezt írja: „Debrecenben megfordulván, a virágzó Kollégium sok szükségét látván, conferáltam 300 foritot, professzor uraimék salláriumának, most és jövőben fizetésük pótlása alapjául: gonozzák a professzorok, állandóan tartásuk meg”. A kamatokból jó ideig négy tanár részesült.

A Kollégium éltető ereje így fokozódott s ezért tudnak ma is beszélni a kővek.

5. OLDAL

Sógorok voltak-e Földi és Fazekas?

Két debreceni fróról, az úgynevezett „debreceni kör” két kiemelkedő tagjáról, Földi Jánosról (1753—1801) és Fazekas Mihályról (1766—1828), van szó. Mindkettő természettudós és költő volt az egyik írta az első magyar állattant, a másik társzerzője volt a Debreceni Fűvészkönyvnek, azonkívül mindkette nagyon közel állott a debreceni kör büszkeségéhez, Csokonához. Földi inkább mint irányító és tanító, a másik inkább mint barát és követő.

Ezt a két férfiút, akiket a nemzeti felújulás és az emberi haladás közös törekvései is összetartottak, még közéleti kapcsolatba akarták hozni némely irodalomtörténet-írók nem elégedtek meg szellemi rokonságukkal, megtették őket házassági rokonoknak, sógoroknak is. Ez a hibás életrajzi adat több mint hatvan évvel ezelőtt merült fel először, de aztán csodás gyorsasággal elterjedt, akár a gyom. Bevette magát az általános és szaxlexikonokba, az egyetemes és különleges irodalomtörténetekbe, a Földi és Fazekas életrajzaiba, valamint a róluk szóló tanulmányokba. A tévedésnek bugyó terjesztőjévé vált újabban a rádió is, amely nem tudott úgy megamiékezni Földiről, vagy Fazekasról, hogy sógoroknak ne tüntette volna fel őket.

Az irodalomtörténeti tévedésnek ezt a meggyökeresedett bozótját írta most ki a Debreceni Szemle, melynek legutóbbi füzetében (XV. évf. 10. sz.) Kardos Albert kimutatja, hogy Földi és Fazekas között semmiféle vészerint, — vagy házassági rokonság nem állott fenn. Fazekas Mihály aggyegényül halt meg, amint azt a végrendelete és a debreceni anyakönyv is bizonyítja. Földi pedig nem a Fazekas családjából házasodott, hanem Wesprény István híres debreceni orvosnak Julia nevű leányát bírta feleségül.

Kardosnak annyival könnyebb volt a tévedés bozótját kiirtani, mert ebben már egyengelték az útját más debreceni irodalomtörténet-írók, többek között Mátray Lajos (1888), Csűrös Ferenc (1907) és S. Szabó József (1909). De Kardosnak az írta kapott ő utánuk is kezébe kellett venni, mert a gyom még a legújabb, az 1940-ben megjelent irodalomtörténeti művekben is felütötte a fejét.

A magyar irodalomtörténetnek harmadrendűnél is alacsonyabb rendű kérdése Földinek és Fazekasnak a sógor-sága, irodalmi működésük megítélését sem befolyásolja rokonságuk fennállása vagy fennemállása, de azért az irodalomtörténetnek éppen úgy nem szabad Földi és Fazekas sohasem létezett sógoraságát hirdetni, mint Bajza és Vörösmarty, vagy Petőfi és Gyulai sógoraságát elhallgatni.

A megyei pótdókövetelés 850.000 pengő

Hajdú megyében a háztartással kapcsolatos megyei pótdóadóban az 1940-ik év végén 462.000 pengő volt a hátralék. Az 1941. évben a már esedékes meggyedévi tartozás pedig 390.000 pengő, míg a megyei pótdókövetelés összege ezideig 850.000 pengő. Befizetés erre 228.846 pengő. A befizetések a múlt évéhez képest 3 százalékos visszaesést mutatnak. Rásó István alispán kijelentette, hogy tekintettel az áremelkedésekre, beszerzési nehézségekre, az adóbefizetéseket szorgalmazni fogja, hogy fizetési nehézségek ne legyenek a megyénél. A pénztár kimutatása szerint az elkírt összegnek eddig mindössze csak 58,6 százaléka folyt be.

Betörők bírt lopnak az Egyesült Kefegyárak helyiségéből

Az elmúlt éjszaka betörők jártak az Egyesült Kefegyárak, Szoboszlói út 5. szám alatt levő telephelyének celuloid műhelyében. A tettesek álkulccsal hatoltak be a hordozó osztály épületébe és ott a hordóhajtó szíjakkal nyolcméteres bórdaot 400 pengő értékben elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— Svájci bevezeti az előzetes katonai kiképzést. A svájci szövetségi tanács keddi ülésén benyújtották az erre vonatkozó rendelkezéseket.

6. OLDAL.

Szombaton, november 15-én este fél 8 órakor lesz az Albert vonósnyégyes és vonóshatos koncertje

A Zenekedvelők Köre második bérelti estéjén a híres Albert-művészegyüttes pompás műsora fogja elvezetni városunk zeneértő közönségét a kamaramuzsika birodalmába. Nagy zenei igényű közönségnek is nemes és rendkívül élvezetes estét fog szerezni.

A koncert iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A tekintélyes számban bérelt helyeken kívül a napjegyek is nagyon szép eredménnyel kelnek, ami azt mutatja, hogy a fiatal művészegyüttesnek a közönség soraiban is igen sok nagybecsűlője van.

Az este a jegyeket, valamint a további koncertekre is érvényes 50 százalékos kedvezményt jelentő bérleteket a Harmathy-könyvkereskedés árusítja.

Anyakönyvi hírek

Születések: Tóth György kovácssegéd, Halasi u. 25., leány Etelka. Fűrész Károly napszámos, Hajdúszoboszló, fiú Ernő. Szilágyi János cipész, Rákóczi u. 21. leány Erzsébet. Kacsári Gyula fodrászsegéd, Simonffy u. 49. fiú Zoltán. Ivánka-Tóth András kereskedősegéd, Közép u. 12., fiú András. Görgei Déza tanító, Botpalád, leány Irén. Kárár István napszámos, Táltos u. 37. I. Mária. Kövi Lajos törvényszéki irodászt, Kossuth u. 58. fiú István. Fülöp Zóbor városi motorszertelő, Malvin u. 61. leány Klára. Grenzner József, Malvin u. 24., leány Magdolna. Szemere Berzalan, Bánk 30., leány Katalin. Gellér Ferenc kőművesmester, Nagyvárad, fiú Ferenc. Hatala Ernő bizt. üzletszerző, Kossuth u. 11. fiú Ernő. Kovács István napszámos, Erdei u. 34., fiú István. Szovák István kőfaragósegéd, Halastó u. 12. fiú István. Horváth József kisipartokos, Pallag, vitézi telep 27. f. András. Kecskés István MÁV segédtsízt, Szepesi u. 50., fiú István.

Irógép tökéletes **HURAY** oki. írógép-műszerész m. IPARKAMARA — TELEFON: 17-93.

Eljegyzések: Tar József gyári munkás, Kínizsi u. 41.—Veres Mária, Rákoszky u. 5. Bugán Lajos gazdálkodó, Kössilyszeg 2.—Szabó Erzsébet ugyanott 1.—Dr. Kőnczey Antal közg. gyak. Tata—Nagy Erzsébet, Lónyay u. 15. sz. Laczkó Gyula MÁV táv. műszerész, Tekei u. 62.—Papp Anna, Egyetkerti u. 60. sz. Szöllősi Ferenc MÁV segédtsízt, Nagyvárad—Balogh Erzsébet, Apaffi ucca 14. szám.

Házasságkötések: Elek Ferenc rendőrkapitány, Zilah—Kulcsár Ilona, Bocskai-terti bérház 4. Kállay György banktisztviselő, Attila-terti 6.—Szabó Erzsébet, Kigyó u. 37. Dr. Lakatos Károly körorvos, Értarcsa—Szabó Ilonka, Kigyó u. 37. Vass János napszámos, Görgey u. 18.—Takács Julianna, Józsa. Bór János napszámos, Eötvös u. 100.—Kis Kuncsik Julianna ugyanott. Kerekes Miklós géplakatossegéd, György u. 2. Csapó Ilona, Király Ferenc u. 32. Sági Lajos városi tisztviselő, Domokos Lajos u. 26.—Kántor Margit, Böszörményi út 5. Nagy Gusztáv szobanás, Péterfia u. 16.—Kolcher Mária, Grácz, Ungergasse 10.

Halálozások: Szatmári Sámuel ref. 57. éves, Honthy u. 4B. Oláh Lajos hajdú, ref. 30. éves, Torockói u. 4. Kiss József hordár ref. 78. éves, Jánosi u. 89. Hosszú Sándor ref. 3 hónapos, Haláp 45. Halász Sándor ref. 68. éves, Kossuth u. 58. Nádas Sándor ref. 48. éves, Kassa u. Schilling Fülöp ref. 18. hónapos, Balmazújváros. Kovács Julianna ref. 67. éves, Lónyay u. 31. Farkas Edit rk. 16. éves, Budapest. Csibi Ferenc ref. 58. é. Pallag, Gazd. Akad., Papianos Béla 12r. 6 hónapos, Rohod, Rostás Teréz ref. 53. éves, Ferenc József út 28 B). Szakál Gáborné ref. 69. éves, Mátyáskirály u. 38. sz. Majer János gk. 15. hónapos, Bellegelő 459.

Szórbeléses

Lengyelbúndák és félikabátok

lisztelés

K O N C Z-nál

Péterfia 30. — Szent Anna 12.

Hölgyeim! Uraim! Itt a tél!

Ha jó meleg Bőrkesztyűket akar
Jöjjön Szénássy kesztyűshöz. Kossuth u. 2.

Közmunkákat nagyobb családú iparosok kapjanak

A kovácsszakosztály érdekes kezdeményezése

A debreceni kovácsszakosztály szombaton ülést tart, amelyen többek között érdekes indítvánnyal is foglalkoznak. Felmerült az a gondolat, hogy felhívással fordulnak a közületekhez, arra kérve őket, hogy közmunkákból csak a nagyobb családú iparosoknak adjanak rendelést.

Ezzel is szolgálni akarják a családvédelmet, mert hiszen a többgyermekes iparosnak több keresetre van szüksége, mint aki csak magát tartja el.

1000 pengő értékű hentesárut loptak a vágóhídi hűtőből

Kiss László hentesmester, Horváth ucca 6. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a vágóhídi hűtőből ellopott több oldal szalonnát, sajtot, húst és más hentesárut közel ezer pengő értékben.

A feljelentés ügyében a rendőrség erőlyes nyomozást indított és a helyszíni szemle során sikerült

olyan nyomokat találni, melyek alapján a tettes személyét rövidesen megállapítják. Egyébként a hűtőházi lopással egyidejűleg saját lakásán is megkárosították Kiss László hentesmestert, amennyiben ismeretlen tolvaj a Horváth uccai lakásán lévő füstölőből 12 kg kolozsvári szalonnát ellopott.

Háborús korlátozások Olaszországban

Záróra este 10 órakor — A villany- és gázfogyasztás korlátozása — Jegyrendszer főzélékre, burgonyára, tejre, vajra, sajtra.

Róma, november 12. (MTL) Hivatalos jelentés szerint november 11-étől kezdve a villamos- és autbuszkorlátozás este 10 óra után megszűnik. Ezt a megszigorítást azért vezették be, hogy jobban takarékoskodhassanak a villamosenergiával és a gumival. November 11-étől kezdve a nyilvános helyiségek zárójára is esti 10 óra lesz. A mozik fél 12 óráig tarthatnak előadást, a hangversenytermekben és színházakban azonban csak a délutáni órákban rendezhetnek előadásokat.

A hivatalos lap keddi számában miniszteri rendelet jelent meg a villany- és gázfogyasztás korlátozásáról. A rendelet megállapítja a gázfogyasztás felső határát és megtilja, hogy villamosáramot lakások, ipari laboratóriumok, nyilvános helyiségek és üzletek fűtésére használjanak fel. Ezenkívül nem szabad semmiféle új villanyáram-fogyasztó készüléket felszerelni vagy az eddigi fogyasztást növelni, kivéve

az olyan készüléket, amelyeknek fogyasztása nem nagyobb öt ampernél. Növekedést kezdve Olaszországban új élelmiszerekre vezettek be jegyrendszert. Mindezeket kivül a jövőben főzélékfelét, burgonyát, tejet, sajtot és vajat csak jegyre lehet kapni. Ezeket az élelmiszereket négyféle színben nyomták. Másszínű jegyet kapnak a gyermekek hároméves korig, mást háromévestől 18 éves korig, ismét másszínűt a felnőttek 18 évestől 65 éves korig és másszínűt 65 éves kortól felfelé. Ezeket az élelmiszereket, különösen a tejet, az életkoruk megfelelően adagolják majd. Az olasz hatóságok a legszigorúbban ellenőrzik a ruhajegyrendszer alkalmazását és a legkíméletlenebbül lecsapnak mindenütt, ahol visszaélés nyomára jönnek rá. Rómában hét kereskedőt tartóztattak le, akik titokban nyereszkeskedési szándékból ruhákat, ruhaszöveteket és cipőket adtak el jegy nélkül.

Hajdú megyében rossz volt a termés kukoricából, de jó volt burgonyából

Hajdú vármegye mezőgazdasági állapotáról a gazdasági felügyelő részletes jelentést adott ki. Mezőgazdasági szempontból az elmúlt hónap időjárása rendkívül kedvezőtlen volt. Csak az első hét volt száraz és napos, utána azonban egész a hónap végéig tartó hűvös, esős időszak váltott fel, ami úgy a még kintlévő termények beérését és betakarítását, mint az őszi vetési munkálatok elvégzését hátráltatta. A hőmérséklet havi középértéke 8,1 C fok, amely a sokéves átlagnál két fokkal alacsonyabb. A havi esapadék mennyisége 75 mm, míg a esapadékos napok száma 15 volt. A esapadékmennyiség 25 mm-rel több a szokásos átlagnál.

Az őszi búza vetési munkálatai a esapadékos időjárás miatt rendkívül vontatottan haladtak előre és a hónap végére csak 65 százalékban nyertek befejezést. A vetési munkák elmaradottságához kétségtelenül hozzájárult az is, hogy Hajdú vármegyében sok búzát vetnek kukorica után és így a tengeri késői beérése folytán a vetési

munkálatok csak későn voltak megkezdhetők.

A rozsvetések jól keltek, az őszi repce ugyancsak jól fejlődött.

A tengeri törése legnagyobb részben befejezést nyert. Sajnos, a folyó évi tengeritermés a gazdálknak nagy csalódást okozott, mert úgy mennyiségre, mint minőségre rossz termést adott. A rossz termés oka visszavezethető arra, hogy tavasszal a nagymérvű esőzések miatt a tengeri vetése nem volt idejében elvégezhető. Ezenkívül a nyári folyamán és beérés idején a tengeri nem kapta meg azt a napfényt és meleget, melyet fejlődéséhez és beéréséhez igényel. Ennek folytán sok az éretlen cső.

A burgonya szedése befejezést nyert. A burgonyatermés általában jó. A cukorrépa szedése még folyamatban van.

Ugyancsak befejezést nyert a szüret. A bortermés, mint az előrelátható volt, nagyon rossz.

A gulyalegelőkön levő állatok a hó folyamán még mindig bőséges takar-

Arcképek, vasuti igazolvány képek, okmány másolatok

Burg József fotószalonból. — Hangya-bérház.

mányt találtak és így az állatok kondíciója még mindig kielégítő volt. A hideg időjárás beálltakor a tarka marhákat részben hazahajtották.

A Kollégiumi Diákszövetség összejövetele

A Kollégiumi Diákszövetség havonta tartott összejövetelei komoly értéket jelentenek a városi szellemi életében, mert olyan előadások, megemlékezések hangzanak el a diákkélettől, az ősi Kollégiummal kapcsolatban, melyek úgy az előadók, mint az elmondottakra tekintettel is nagy figyelmet érdemelnek.

Az Angol Királynő nagytermét szerdán este is megtöltötték a szövetség tagjai, hogy néhány kedélyes órát együtt töltve meghallgassák a jelentkező előadókat és idézzék az elmúlt időket az ősi iskolával kapcsolatban történeteket. Dr. Veress István tanügyi főtanácsos folytatta előadását a diákeveleiből és sok értékes adatot adott a régi diákkéletről.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Csobán Endre dr elterte az előadás kéziratát a „Csitvári Krónika” részére és kérte a szövetség nevében a tudós előadót, hogy folytassa tovább emlékei összeírását, mert így tökéletes képét lehet megkapni a régi diákkéletről.

Vitéz Bessenyei Lajos az előadással kapcsolatban megemlítette Szabolcska Mihály emlékezőtehetségére jellemzően, hogy mint negyedik elemistát a Kollégiumban Szabolcska Mihály tanította, aki nagy hódolója volt a tündérszép Medgyessy Piroskának s sok-sok virágcsokrot küldött általa. Negyven év múlva, amikor ő iskolagazgatói esküjét letette, találkozott Szabolcska Mihállyal, aki megismerte és első szava volt: Te vagy az a kis Bessenyei...

Tunyogi Sándor Géza, dr Varga Béla igazgató megjegyzései után Futó Zoltán tartott előadást, majd Csobán Endre kezdte meg előadását a Kollégiumi szellem és a mai magyarság címen. Utalt arra, hogy a kollégiumi nevelés eredménye volt az, hogy a kollégiumi lélek csodákra volt képes. Kemény jellemeket nevelt, akik a Biblia alapján álltak és szilárd volt a magyar becsületérzésük.

Dr Csobán Endre az elkövetkező összejövetelel folytatja előadását.

Szécsényi modern uriszabósága
Piac u. 42. Pannónia udvarban

Közérdekű levél

A BALESETEK OKA.

Kapcsolatban a gyakori balesetekkel, tapasztalataim alapján kívánok a tárgyhoz hozzájárulni.

A balesetek főoka a fejelemtelenség, a tudatlanság és a szórakozás.

Napirenden látni, hogy szerzek, motorkerékpárosok, gépkocsik, kerékpárosok, az előírt figyelmeztetés nélkül jönnek ki az udvarokból, bár a szabályrendelet szerint egy megbízottnak előbb figyelmeztetni kellene a járdán járókéleket a járműnek a járdán való áthaladásáról. Gyalogkerékpárosoknak viszont tilos a járdán át az udvarokba be, illetve kimenni.

Az útkereszteződéseken a gépjárművek sebesebben haladnak, mint azt a szabályrendelet megengedi. Gépjárművek, kerékpárosok versenytutást rendeznek az utcákon, utóbbiak a kocsit utakon derékszögben átmenő gyalogosoknak nem a hátamögé kanyarodnak, hanem legtöbbször vakmerően előtte vágatnak el. Kerékpárosok meg nem engedett helyen ú. m. gyalogjárókon, színház- és Dobozi átjárón, nagyerdei sétányon át is közlekednek.

Folyó hó 13-án, a Vigmozgó 7 órakor befejezett előadása után kitűnő közönséget egy vakmerő kerékpáros botránkozott, aki az udvarról ment ki a kocsitúra. (József kir. herceg uccára). Folyó hó 16-án a színházátjáróból kifelé jövő fiatalembernek egy kerékpáros suhanc nekijött.

Nagyon célszerűnek tartanám, ha kerékpárosok és más járművek átférésénél a járműtulajdonosok elismervény ellenében egy szabályrendelet kivonatát kapnák kézhez, a beszerzési ár lefizetése mellett, amiből megtanulhatnák mi szabad és mi nem szabad, mert nem mindenki tanulhatja meg az ilyesmit a szülei házból, a gyermekszobában.

Hazafias üdvözléssel:
Hrabeczy Sándor Károly
Félegyházi ucca 9.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uccá 1. szám; Telefon nappal: 27-99. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA: november 8-án reggel 8-tól, november 15-én reggel 8-ig: „Nap” Piac uccá 1., telefon: 27-78. „Aranyegyszarvu”, Kossuth uccá 8., telefon: 24-96. sz. — „IL Rákóczi” Külsővásár-tér, telefon: 23-43. — „Sztankay”, Szent Anna u. 64. telef.: 25-58.

Őszi vallomás

Adott az Isten szépséget
Az alakom pompás, remek,
Mehódítom kit akarok
S a férfi szíve megremeg.

Hejh! Mulathatok. Szép bundám
van otthon akár tíz darab,
Imádóm van ezer s szeret
Miként a legforróbb arab.

Tükörbe nézek, nincs tovább.
Nincsen siker már, sír a szám.
Ősz a hajam s nincs ki mondja:
Szeretlek drága jó anyám.

Vékony Antal.

— Szent László ünnepségeket rendeznek Nagyváradon 1942 májusában. Dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök és dr. Hiatky Endre főispán Budapestén tárgyalásokat folytatnak az ünnepségekkel kapcsolatban.

— Szombathely megünnepelni készül alapításának 1900-as évfordulóját. Két esztendő múlva, 1943-ban ugyanis 1900 esztendeje lesz annak, hogy a rómaiak megalapították a mai Szombathelyt, Savariát. Az országos ünnepségek középpontjába a római emlékműveket állítják.

— Repülészerencsétlenség áldozata lett gróf Markovich Béla, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal athéni kirendeltségének vezetője. Egyik utasa volt a Szófiából Athénbe repülőben lezuhant utasszállító gépnek. Holttestét a zombori családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— Vörösmarty emlékházat ajándékoztak egy hétgyermekes családnak, Pusztanyéken, Vörösmarty szülőfalujában. A házat berendezve, ünnepélyes keretek között adták át a földművescsaládnak.

— Hazatelepítik a bánáti horvátokat, akik a Romániához került Bánátban Temesvár és Arad környékén néhány faluban nagyszámúban élnek.

— A 30-esek legénységi bajtársi köre november 15-én este 8 órai kezdettel összejövetelt tart a Szekeres borozó Hunyadi uccá 1. szám alatti helyiségében. A bajtársak megjelenését kéri a vezetőség.

— A Miskolc-Debrecen közti betonút munkálatainak a padkaburkolási munka tovább folyt október hónapban is és a betonozási munkálatokat a kedvező időjárás esetén egész novemberben és december elején is folytatják. Az anyag jórészt már leszállították az építkezési helyhez. Az előírás szerint december 25-én átadható a forgalomnak egy közel négykilométeres útszakasz, amely a legforgalmasabb rész Debrecen határában.

— Ifj. Magyar Imre érettségi után megmarad cigánynak, nem akar művész lenni — mondotta. A Balázs Árpád emlékhangversenyen már néhai Magyar Imre szertehullott bandája élén játszott. Elmondotta, hogy annakidején édesapja is csak bejárt Debrecenben a Bikába a nagypapa játékát hallgatni, úgy tanult. Ugyanígy tanult ő is, hallgatva a Hungáriában édesapjától. Most aztán betölti édesapja helyét.

Rádió 12 havi részletre Horváth Sándor Hunyadi 18. Telefon: 17-57.

A debreceni pályaudvaron 600 pengőt és 40.000 pengő értékű váltót elloptak egy nyirpazonyi kereskedőtől

Katz Ernő kereskedő, nyirpazonyi lakos tegnap este a debreceni pályaudvaron Budapestre érkezve át akart szállni a nyiregyházi vonatba. A felszállásnál nagy tolongás volt. Mikor ezen átverekedve magát felment a fülkébe és elhelyezkedett, akkor vette észre, hogy pénztárcája, mely tíz perccel előbb még, amikor a pályaudvaron újságot vásárolt, meg volt, a tolongásban eltűnt, valaki kilopta a zse-

ből.

A pénztárcában hatszáz pengő készpénz volt nyolc darab 50 pengős és 10 darab tízpengős címletű bankjegyekben. Ezenkívül pár pengőnyi aprópénz és 40.000 pengő értékű aláírt váltó volt a tárcában fontos iratokkal együtt.

Katz Ernő a rendőrségen feljelentést tett és megindult a nyomozás a zsebtolvaj kézrekerítésére.

— Nagybritanniában a háború óta 150 millió font sterlinggel emelkedett a bankjegyforgalom, amely most már 700 millió font sterlinget tesz ki. A Cityben felmerült a kétség, hogy Wood pénzügyminiszter nem túlbizakodóan ítélte-e meg a helyzetet, amikor kijelentette, hogy Anglia szempontjából megszünt az infláció veszélye.

— Csepel község házat vett egy szegény, többgyermekes kassai családnak. A 4000 pengős lakóházat Gazsovszky Gyula özvegye és öt kiskorú gyermeke kapta. Gazsovszky a csehek üldöztetése következtében halt meg.

— Halálra sújtotta a villám Szurovecz László gyomai gazdát. Gyoma környékén nyárra emlékeztető vihar vonult át a napokban és a lesújtó villám a gazdát és egyik lovát megölte.

— Lengyelbúndákat, téllkabátokat felelősséggel tisztít Koncz Péterfia 80.

— Újabb horvát önkéntesek indultak a keleti harctérre. Az új csoport Varasdrol indult el.

— Szegeden is bevezetik a kenyérgyendrszert december elsejével. A napi fejadag 220 gramm.

— Jövőhagyta a vármegye Bősörmeny és Szoboszló 1941. évi költségvetését és kimondták, hogy Bősörmeny pótdadója 80 százalékos, kereseti adója 6 százalékos, Szoboszló pótdadója 65 százalékos, kereseti adója pedig 5 százalékos lehet.

— Ezer pengő jutalmat tűztek ki a Zathureczky-hegedűk nyomra vezetőinek. A rejtélyesen eltűnt, vagy ellopott hegedűk ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást.

— Nyomavestett egy második japán gőzösnek is, a Shotoku Maru tehergőzösnek, amelynek már réggen be kellett volna futnia Osaka kikötőjébe. A hajóról még semmi hír nem érkezett.

— Újabb négy halálos ítélet Bulgáriában. A szófia-i katonai semmitűszék megerősítette az alsóbíróóságok ítéletét Botusev volt tanító romboló csoportjának ügyében. A csoport négy tagját halálra ítélték.

— 48 szabadkőművest tartóztattak le Zágrábban. A volt szabadkőművesek résztvettek álhírek terjesztésében és azon mesterkedtek, hogy megzavarják Horvátország és baráti államok viszonyát.

— Fűzrostból ver kötelet Szilágyi János szentesi földműves. A fűzfa-háncsot eddig, mint használatlan szemétre dobták és most Szilágyi által konstruált géppel sikerült az előzőleg kifőzött háncsot kötéllel verni.

— Rablással vádolták Leskó Józsefné balmazújvárosi asszonyt, mert a piacon lerántotta a kendőt egyik ismerőse válláról és amikor az visszakövetelte, még arcul is ütötte. A bíróság előtt kiderült, hogy Leskóné abban a tudatban volt, hogy jogtalanul került a kendő az ismerős vállára. A bíróság elítélte Leskónét lopás miatt 50 pengő pénzbüntetésre jogerősen.

— Árva Gábor földműves Hajdúszoboszlón, amikor a rendőr a gyalogút tisztítására figyelmeztette, szidalmazni kezdte a rendőrt és azzal gyanúsította meg, hogy másokkal szemben, ha adnak neki pálinkát, elnéző. A debreceni törvényszéken a gazdát rágalmazás miatt 50 pengő pénzbüntetésre ítélték el. — Az ítélet jogerős.

— Kerékpárlopás. Erdődy János Dobó utca 31. szám alatti lakos feljelentést tett rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki kerékpárját egyik Árpád-téri üzlethelyiség elől 160 pengő értékben ellopta.

— Pincebetörés. Pálfi Sándor ny. máv. főmozdonyvezető, Széchenyi utca 89. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki pincéje ajtaját az éjszakai órákban feltörte és onnan 60 kg. almát 120 pengő értékben ellopt.

— Üzletekben zsebtolvajok fosztogatják a vásárlókat. Hudák Erzsébet Simonffy utca 19. szám alatti lakóstól egyik hentesüzletben ismeretlen tettes ellopta pénztárcáját, melyben 50 pengő készpénz, aranykaróra, kenyér és lisztjegyek voltak.

— Lopás a pályaudvaron. Demeter Sándor máv. kocsirendező Létal ut 20. szám alatti lakostól a pályaudvar peronján ismeretlen tettes ellopta táskáját, melyben edények és élelmiszerek voltak.

— Lakásfosztogatók garázdálkodnak a külsőségeken. Tamás Mihályné Báthori uccá 21. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki távollétében lakásába behatolva, onnan többszáz pengő értékű fehérműt, ágyneműt, ruhát, 7 kg lisztet és 15 dkg zsírt lopott.

— Összetaposta a vevőt a megvadult ökrök. A debreceni törvényszék elé került Berencsik András hajdúnánási gazdálkodó, aki nyolc ökröt hajtott ki a vásárra. Az egyik ökrök szilaj volt, de még sem kötötte meg és így történt, hogy Nagy László gazdát, aki az ökrök fogait akarta megnézni, felborította és összetaposta. Nagy László súlyos sérüléseket szenvedett. Berencsik elítélte a bíróság gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt 80 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

Frick Lajos

műköszörűs és finom acél-
árak szaküzlete

Ferenc J. u. 27.
élezések - javítások
felelősség mellett

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Tojás- és vajdrágítólakat veit őrizelbe a rendőrség

A debreceni rendőrség bűnügyi osztálya hetek óta mindennap razziát tart a debreceni piacokon. — A tegnapi napon a Simonffy uccai tejpiacon és a Rákóczi uccai piacon ismét több visszaélést sikerült lelepleznie.

Bagi Zsófia, özv. Papp Györgyné és Magyar Jánosné derecskei lakosokat a rendőrség őrizetbe vette, mert vaját és tojást a hatóságilag megállapított árnál drágábban árusították. Mindhármójukat előállították árdrágítás gyanújával terhelten és kihallgatásuk befejezése után átadták a kir. ügyészségnek.

A Melegtő Madárvilága egyre szaporodik

Kérelem a vadászokhoz!

Örvendetesen szaporodott a Melegtő vízimadárvilága a múlt nyáron. Nemcsak nemeslelkű madárbarátok akadtak akik újabb liba és kacsafajokat küldtek hanem saját gyűjtéseinkből is gyarapítottuk a már amúgy is tarka vízimadár sereget. Apró kacsaik közül az egyik és Csörgő kacsaik egy-egy példányát sikerült fiatal, illetve sebesült példányban megszerezni a környék vizeiről. — Hasonlóképpen a ritkább Vörösnakú vöcsköt is. Az előbbiektől az egyik sajnos elpusztult, a másik azonban igen vígan van, legfeljebb a párjára vár. — Kanalas kacsa ritkán kerül el a Melegtőre, pedig Debrecen környékén bőven akad. Az idén ősszel a Tőkés-kacsák látogatták nagy mennyiségben a Melegtőre, úgyhogy néha harmincra is felszökött a szép zöldfejtű gácsérok száma. A vadak együtt járnak a szelidekkel, együtt fogyasztják a csak szükösen járó kukorica adagokat. Legújabbban ismét kaptunk egy Kis lilket, Somogyi lelkes vadászársunk szívesege folytán. A Hattyúldak is megnöttek, hasonlóképpen az első magyar Nagy lilkék is. Csak még sok faj hiányzik a hazánkban előforduló kacsák és liba népségből, azért itt is szeretettel kérjük vadászársainkat s a madaraink iránt érdeklődő nagyközönséget, hogyha szárnyalt liba és kacsafajok jutnak kezeik közé, úgy azokat küldjék el a ref. gimnázium kapusához, vagy egyenesen a Melegtő madároréhoz IV. városi villába, hogy ezekkel is gazdagítsuk a Melegtő amúgy is érdekes madár világát. Kérjük azonban, hogy a közönséges Tőkés kacsák és Nagy lilkék ne küldjenek, mert ezekből már nekünk is van elegendő.

Kérjük egyúttal a nagyközönséget is, hogy aki teheti ajándékozzon egy kevés tengerit e szép madarak etetésére vagy legalább egy-egy cső tengerit hozzon magával, amikor ki-kimennek, hogy gyönyörködjenek a szép kis nádasot fel színén úszó zöldfejtű gácsérok színpompájában.

Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület

— Szívenlőtte magát szívbjaja miatt egy biharmegyei díjnok. Biharmegyei díjnos Csonotos Sándor 21 éves megyei díjnos szívenlőtte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosság ügyében megállapította a csendőrség, hogy a nőtlen megyei díjnosnak szervi szívbjaja volt. Ez keserítette el annyira, hogy halálra szánta magát. Napokkal előbb mondotta is, hogy nem bírja tovább a betegséget, mely munkájában is zavarja. A csendőrség jelentése alapján a debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Besurranó tolvaj cipőt lopott. Bocskai József közműves, Sarok uccá 14. szám alatti lakos lakására besurran ismeretlen tettes és szekrényéből egy pár fekete cipőt ellopt 45 pengő értékben.

— Az Olasz Kultúrintézet ingyenes nyelvtanfolyamaira a beiratások még tartanak. Beiratkozni lehet mindennap délelőtt 10—1 óráig és délután 5—7-ig. Beiratási díj egész évre 10 P. Hatvan u. 2. szám, telefon: 12-04.

8. OLDAL

Csak egyszer volt Budán kutyavásár

A londoni rádió csehnyelvű szolgálata pár nap előtt különös angol tervet jelentett be. Eszerint a háború után a középeurópai államok magja egy csehszlovák—lengyel konföderáció lenne, amelyhez aztán Ausztriának és Magyarországnak is módjában állana csatlakozni. Magyarország azonban — jegyezte meg nagy sietve a benesi propaganda londoni szócsove — természetesen „semmiesetre sem tarthatja majd meg azokat a területeket, amelyeket ajándékképpen kapott Németországtól”.

Bár olyan idöket élünk, amelyek rég elszóktattak bennünket minden csodálkozástól, ezúttal mégsem fojthatjuk magunkba azon való ámulatlankat: ugyan miféle „ajándék”ról is beszél félre a londoni rádió cseh bemondója? Hol, mikor és ugyan kitől kapott Magyarország ezerszentendős története folyamán valaha is területi ajándékokat? Ha a londoni rádió, propaganda irányítója nem tudná, kármelyik magyar történelmi kézikönyvből megtanulhatja, hogy Szent István birodalmát a honfoglaló magyarság küzdelme, a magyar karáereje és a magyar kar munkája szerezte, ez tartotta fenn a multban s ez fogja megörizni, megvédeni a jövőben is. Mi magyarok — ezt kiváltképp nem árt megjegyeznie a londoni cseh propagandistának — sohasem kaptunk „ajándékba” országot senkitől. Igaz, hogy soha nem is koldultunk, nem is hazudtunk és intrikáltunk össze magunknak idegen országrészekből bennünket meg nem illető területeket. Sem a multban nem fanyalodtunk ilyesmire, sem a jövőben nem kívánunk ilyen ajándékozás ingyenkegyében részülni. Amiből ma jusunk van, azt a magunk becsületéből, véren és vason vettük már ezer esztendő előtt. Mi tehát nem szorultunk rá senki ajándékára.

Vegye tudomásul a londoni rádió, hogy mi nem kértünk s nem is kaptunk semmiféle ajándékot Németországtól. Főképp nem olyan értelemben, ahogy például az 1918-as pazarkezdvi osztagotok a kisantantnak jutattak ajándékot — Magyarország ezerszentendős testéből. Mi az utolsó években csupán ezeknek a területeknek egy részét vettük vissza. Mégpedig így: 1938-ban Magyarország és Csehszlovákia vitájában német-olasz döntőbírák ítélték s ezt a döntést mindkét fél elfogadta. Ez hát igazán nem volt ajándék, mint ahogy Kárpátjának magyar csapatok által történt visszahódítása sem volt az. Erdély északi részét megint mindkét részről elfogadott döntőbírák ítélték vissza nekünk, míg a Délvidéket ugyancsak a magyar honvédség győzelmes hadjárata szerezte vissza számunkra. Hogyan lehet itt bármiféle „ajándékról” beszélni, — valóban nem értjük.

Mi sohasem vágytunk a máséra, de a magunkét sem hagytuk soha egyszerűen elrabolni. És nem hagyjuk ezután sem, akármilyen „ijesztő” tervekkel fenyegetődik is a londoni rádió mögött megbúvó „emigráns” kormányok hazug propagandája. Ha valaki újra 1918-as osztozkodást akar, ám lássa: **jöjjön ide és próbálja meg.** Saját kárán tanulhatja majd meg annak a régi magyar közmondásnak igazságát, hogy **„csak egyszer volt Budán kutyavásár”.**

— **Benedek professzor** nagyszerű előadást tartott Berlinben az egyetemi klinika nagytermében. Bevezető beszédében Max de Crinis professzor, a berlini idegklinikai világhírű igazgatója méltatta a magyar tudós kutató-sainak úttörő eredményét. Este az orvosi kar hivatalos bankettet rendezett dr. Benedek László tiszteleére, a magyar követség pedig teán látta vendégül feleségével, Zilahy Irénnel együtt. Az orvosi kar és a társadalmi élet ki-tünnősegei jelentek meg ezen az összejövetelen.

Szovjet bunker megvívása

Egyszerre tartotta két leányiesivér esküvőjét

Érdekes kettős esküvő történt tegnap délelőtt féltizkor az anyakönyvi hivatalban és délben tizenkettőkor a megtelt Kossuth uccai templomban. Két testvér esküdött egyszerre. Szabó Ilona Lakatos Károly dr. orvossal és Szabó Erzsébet Kállay Györggyel, az Alföldi Takarékszövetkezet vezérigazgató és Torma Lajos h. vezérigazgató vezetésével.

A Kossuth uccai templomban előkelő közönség jelent meg, ott volt ifj. Dömsödy Imre tanácsnok, az elsőfokú közigazgatási hatóság vezető-

je a tisztikar több tagjával és dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, a szociálpolitikai ügyosztály főnöke a tisztviselőkkel együtt. Az Alföldi Takarékszövetkezet vezérigazgatója és Torma Lajos h. vezérigazgatója is megjelent az esküvőn. A szertartásnál tanúk voltak Katona Sándor és Szentimrey Zoltán.

A két pár esketését a Szabó-család régi jóbarátja, Csutoros Sándor s. lelkes végezte, megáldotta az új frigyet és a szeretet szolgálatáról beszélt a házasságban.

Az új házasságok és az örömszüllőket a rokonok, jóbarátok, ismerősök, kik között nagyon sokan Derecskéről jöttek be, ahonnan a Szabó-család származik, elhalmozták gratulációkkal.

Két testvér esküvője a Kossuth uccai templomban. (Aszmann foto)

Kéthónapi fogház vajrejtegetésért

50.000 pengős elégtételt indítványozott az ügyész egy másik ügyben

A budapesti törvényszéken az egyesbíró a Stauffer gyárüzem igazgatójának, vitéz Tóth Istvánnak árdragítási bűnyüvét tárgyalta, akit az ügyészség azért állított a vádlottak padjára, mert az üzem Baross uccai üzletében nem szolgáltatott ki vajot a vevőknek, holott 57 kiló vaj volt raktáron. Az ügyészség 50.000 pengő vagyoni elégtételadás kiszabását indítványozta.

A bíróság több tanút hallgatott ki, majd a tárgyalást elnapolta.

Az egyesbíró aztán tárgyalta Fayer László tejtermékkereskedő vajdrágt-

lasi ügyét. Fayer ellen az volt a vád, hogy a nála levő 5 kg. 15 dg. vajot nem adta ki a vevőknek. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy a vajot nem vonta ki a forgalomból, adott vajot, amíg volt. A bíróság azonban a tanuvallomások alapján bűnösnek mondta ki és kéthónapi fogházra, 500 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés nemfizetés esetén 15 napi fogházra változtatható át. Az ítélet nem jogerős.

A magyar válogatott Zürichben WM-rendszerben játszik

Az Országos Sportközpont az MLSZ elnökségéhez a következő nyilatkozatot intézte: A tekintetes Elnökségnek a svájci magyar labdarugó mérkőzés tárgyában beküldött válasza birtokában, s valamint az MLSZ elnökével a mai napon folytatott személyes tárgyalás alapján az OSK tudomásul veszi az MLSZ elnökének azt a határozott kijelentését, hogy a magyar válogatott csapat Zürichben az MLSZ régebbi állásfoglalásának és újabb döntésének is

megfelelően az ügyvezető VM rendszerben fog játszani. Az OSK a vívandó mérkőzés sikerének érdekében dr. Gidófalvy Pál szövetségi elnököt a csapat vezetése és mindennemű irányító tevékenységének ellátására minden sportbeli vonatkozásban teljes hatalommal ruház fel. Az OSK a magyar labdarugó csapat vezetésének és játékosainak őszinte szívvel sikert kíván és elvárja, hogy minden kiküldött méltó lesz a magyar színek képviselőjére és mindenkit egyedül a magyar sport irányelve és a magyar név becsülete megvédésének a gondolata fog vezetni.

Farkas István püspök temelése

Miskolc, nov. 12. Farkas István tiszáninneni református püspököt kedden a Deszka templomban helyezték örök nyugalomra. A sírnál Pósa Péter esperes mondott imát.

Gyászrovat

Nemeskay Viktor nyug. MAV felügyelő, 70 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a II. A) ravatalozó teremből. Lakás: Kossuth ucca 39. szám. Gebauer-cég rendezé.

Thuránszky István földbirtokos halálának molorkerekpár-szerencsétlensége

Nyiregyházáról jelentik: Tegnap a délutáni órákban megdöbbentő szerencsétlenség híre érkezett a városba. A mentők a kórházba szállítottak egy fiatal földbirtokost, akit azonban már nem lehetett megmenteni. A földbirtokos, Thuránszky István dőgei gazdálkodó, Thuránszky Pál dr. országgyűlési képviselő unokaöccse, Megyery Pál földbirtokos veje. Thuránszky István motorkerékpáron jött a császárszállási műúton. Motorja eddig ismeretlen okból nekiment az országutat szegélyező, fehérre meszelt kövek egyike és a fiatal földbirtokos összeszórt tagokkal esett ki gépéből az út kövére.

A mentőknek azonnal telefonáltak a közeli uradalomból és a súlyos belső sérüléseket szenvedő földbirtokost Nyiregyházára szállították, ahol kiszenvedett.

A szerencsétlenség híre mély és általános részvétet keltett vármegyészekben.

Thuránszky István, a tragikus szerencsétlenség áldozata társadalmi életünkben igen nagy szerepet játszott. A gazdátársadalom vezető egyénisége volt, aki értékes munkásságával országos elismérést szerzett. A sportban is vezető szerepet vitt Thuránszky István, önzetlen és ambíciózus munkájával a sportéletet nagymértékben fejlesztette.

Thuránszky István élénk társadalmi életet élt, mindenütt szeretők és nagyrabecsülték a fiatal földbirtokost. Korai halála általános megdöbbenést és mély részvétet keltett.

Rövid táviratok

Berlin, november 12. (Német TI.) A Führer az olasz királynak születésnapja alkalmából jókívánásait táviratban fejezte ki. (MTI.)

Róma, november 12. (Stefani.) Illetékes helyen kijelentik, hogy az angol tengernagyi hivatal által kedden este kiadott jelentés, amely szerint angol tengeralattjárók hat olasz kereskedelmi hajót elsüllyesztettek a Földközi-tengeren, négy hajót pedig megrongáltak, elejétől végig kitalálás. (MTI.)

Vichy, november 12. Daladiert, Blumot és Gamelint szédán reggel Bou-rassolból a Pyreneusokban levő Portaler erődbe szállították. (MTI.)

— **Kevés narancs termett Spanyolországban.** Madridból jelentik: Valencia egyes kerületeiben a narancsszüret megindult. Az eddigi jelentések szerint Spanyolország ezidei össztermelését 500.000—550.000 tonnára becsülik s az eredmény lényegesen gyengébb az előző esztendő átlagtermelésénél.

— **Vasárnap lesz az OTI közgyűlése.** Az Országos Társadalombiztosító Intézet november 16-án, vasárnap reggel kilenc órakor tartja évi rendes közgyűlést a Budai Vigadó nagytermében.

— **Tizenöt kráter nyílt meg Jávában.** A Jáva szigetének középső vidékén fekvő Smerce-tűzhányó kitört. Tizenöt új kráter nyílt meg és a völgy felé hőpölygő lávafolyamok több községet elpusztítással fenyegetnek. A lakosság riadtan menekül a környékről.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Négy asszonyt szerettek.** A) és szabad bérlet.
Pénteken este: **Ilyenek a férfiak.** Mérsékelt helyárak.
Szombaton délután: **2000 pengős férfi.** Fülléres helyárak.
Szombaton este: **Gyergyói bál.** Premier bérlet.

Négy asszonyt szerettek

Bókay János háromfelvonásos vígjátéka sok mindenre feleletet ad, de sok mindent inkább csak sejtet, de ez a sejtés olyan, hogy mindenki éppen úgy érti, ahogy éppen akarja. Bölcsekedés és felszínes okoskodás egyformán utat talál a könnyű felfogáshoz és erkölcsökhöz. Különös játék a szavakkal és érdekes szavak, melyeknek csak játék az értelme valójában. Természetesen sok igazság, jó meglátás és érzék van minden mondatában. Az asszony legyen szerető, csejéd, munkatárs és feleség. Nem külön-külön, de egy személyben éppen akkor, amikor egyik vagy másikra szükség van. Úgy, hogy mást ne lússon meg a férfi mellettük, illetve az egyetlen mellett, aki ezret tud helyettesíteni. Valahogy így lehetne a darabot jellemezni, melyet játékos kedvvel, hangulatos mondatok és néha életszerűen keserű cseppek között ad be a hallgatóságnak és nézőknek a szerző.

A rendezés bokrosan nehéz munkáját igen jól, felette ügyesen oldotta meg **Unger István.** Mindenre volt tanácsa, mindenben segítséget tudott nyújtani, elsősorban **Zádor Máriának,** aki a négy asszonyt ennívaló bájjal, ragaszkodó csimpaszkodással, hűséges kiszolgálással, vagy végső, sőt talán első esetben élettársi odaadással felelő tudott lenni egy személyben. Tehetsége, tudása és játékos műgondja a szerep legapróbb részleteinek kidolgozásában érvényesült. Megtévésztett tudott a szavakkal, alakjával, arcával, szemével és érzelmeinek megnyilatkoztatásával játszani. Méltán volt igen nagy sikere.

Ladányi Ferenc a légvárakból való ágot építő férfi alakját töltötte meg színnel, élettel, kedvvel, hangulattal, és mélységgel, szinte játékkal. Tudta, hogy mit vállal a azt úgy adta vissza, hogy minden jelenetében olyan volt, amilyen az élet hasonló körülményei között kell, hogy legyen a férfi.

Selmeczy Mihály az öregedő gyáros cobbanó, jóvialisan kedves, de szerelmében végül is legkeserűbb élet családsát átélő **Vallay György** megszégyesítésével aratta sikerét. Kedves, közvetlen volt és éppen ezért olyan, amilyen a valóságban is lehet egy aglegény, ha egyszer elfogja a szerelem láza.

Vincez András, Fogarassy Mária, Süli Many, Kapáló Magda és Szitay László járultak még egy-egy epizódfigurá alakításával a sikeres bemutató jelentős értékehez. Kár, hogy nagyon gyér ház nézte és élvezte végig a mindvégig gördülékeny, hangulatosan szép előadást.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma, csütörtökön este A) és szabad bérletben a nagy vígjátéksiker, **Bókay János** páratlanul szellemes darabja: **Négy asszonyt szerettek.**
Pénteken este mérsékelt helyárakkal a pompás muzsikájú, nagysikerű előadott, az **Ilyenek a férfiak** kerül előadásra a bemutató szereposztásában.

Szombattól mindennap az utóbbi idők legnagyobb sikere, **Gyergyói bál.** Pazar kiállítás, ragyogó színpad, káprázatos ének- és táncszámok. Főszerepben **U. Kovács Terus** felléptével.

Önkéntes urak!

egyenruhájukat készíttessék saját anyaguktárból. **GAÁL MIHÁLY** egyenruha szabósága
Attília tér 5. Görög templom mellett.

A debreceni ref. tanítótestület mozgalma és kívánságai

Gyermekkorúakkal nagyszabású hangversenyt rendeznek — Beszerzési segélyt kérnek az egyháztól, helyiséget igényelnek a Kálvin-házban

A debreceni református tanítók testülete tegnap délután **Szendy István** igazgató-tanító, elnök vezetésével közgyűlést tartott. Közének után **Szendy István** elnöki megnyitó beszédében Széchenyi Istvánról emlékezett meg. Hangsúlyozta, hogy különösen a néptanítóknak kell Széchenyi eszméit követniük és az ifjúságot ebben az irányban nevelniük.

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt **Farkas István** püspökről, emlékeztetve egyperces néma felállással áldoztak.

Szendy István ezután lelkes szavakkal szölt a harcúterén küzdő hős honvédekéről, méltatta nagy és eredményes küzdelmüket. Majd szeretettel köszöntötte a megválasztott új tanítókat, akiket arra kért, legyenek jó kártársak és jó tanítók.

Az elnöki bejelentések során **Szendy István** közölte, hogy a drágaság emelkedésére tekintettel a tanítók testületileg **beszerzési segélyt** kérnek az egyháztól. Mivel az iskolaalapítók képező hasznobérék értéke emelkedik s ez fedezetet is jelenthet, a kérésük teljesítését remélik.

A közgyűlés határozatában kéri a presbiteriumot, gondoskodjék a tanítótestület számára megfelelő helyiségről, ahol tanácskozásait és üléseit megtarthatják és a könyvtárukat elhelyezhetik, mert a Baltazár-termet átrendezik s emiatt ott a jövőben nem

tarthatnak összejöveteleket.

Már most kéri, hogy a **Kálvin-ház** részlettervel kidolgozásánál az egyház gondoskodjék arról, hogy a tanítói testület állandó helyiséget és könyvtárhelyiséget kapjon az új palotában. **Szendy István** elnök javaslatot terjesztett elő, hogy a mostani tanévben is hatalmas és országra szóló megmozdulásban adjon életjelt magáról a tanítótestület. Indítványozta, mondják ki, hogy május-júniusban **nagyszabású templomi hangversenyt** rendeznek, amelynek középpontjában a gyermekkorúakkal fognak állni.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta a javaslatot, kimondta, hogy országos viszonylatban is kimagasló eseménnyé fejleszti ezt a gondolatot s olyan hangversenyt rendez, amely méltó lesz a debreceni református egyházhöz.

A közgyűlés előkészítő bizottságot választott, melynek elnöke **Bálint Mihály**, jegyzője **Hamza József**, pénztárosa **Fekete Sándor**, tagjai pedig a következők lesznek: **Nyakas László, Kovács László, Futó Klára, Vári Szalay Ferenc, Karap Gizella, Kalas Ferenc, Mester Béla, Lókodi József, Benze Ferenc, Sas István és Szabó Károly.**

A bizottság a szükséghez képest kiegészítheti magát másokkal is.

A közgyűlés **Szendy István** elnök zárószavaival ért véget.

— **A Magyar Mérnök és Építész Egylet** debreceni osztálya tegnap este a Déri-múzeum dísztermében tudományos és ismeretterjesztő előadást rendezett. **Török Kálmán** államvasúti igazgatóhelyettes álló és mozgófényképekkel a sínlerakó készülékeket ismertette. A különös szakelőadást nagy tetszés kísérte. **Eke Mihály** MÁV főintéző pedig eredeti színes felvételekkel kísértén a magyar népviseletről tartott élvezetes és értékes előadást.

— **A Debreceni Kereskedő Társulat,** a textil- és cipőszakma kereskedelmi áraitra vonatkozó rendeletek ismertetésére folyó hó 13-án, csütörtökön este 7 órakor a Társulat dísztermében értekezletet tart. Az értekezletre a cégeket, és igentisztelt kártársakat, valamint az érdeklődőket meghívjuk. **Elnökség.**

— **Almát lopott a pince feltörése** után **Király Imre** lakatosmester, **Kossuth ucca 36** szám alatti lakostól ismeretlen tettes, aki az éj szakai órákban álkulccsal felnyitotta a pincét és onnan 80 kg almát elvitt. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

Közgazdaság

Vetőmag a hajdúmegyei gazdák részére

Hajdú megye részére a földművelésügyi miniszter vetőmagot adott, mégpedig kölcsönképpen 1105 mázsa tengerit, 520 mázsa kölest és 43 mázsa mühart. Kézpénzért adtak 1355 mázsa tengerit. Ezeket a mennyiségeket 100 holdon aluli árvízsjuttotta gazdák kapták. Az őszi vetésekhez minőségi vetőmagot kapott a megyei gazdák egy része, 1596 mázsa búzát. A vetőmagakció keretében kézpénzért még 1855 mázsa búzát, 86 mázsa rozst, a kölcsön inséges vetőmagként 352 9mázsab úza, 218 mázsa rozst kiosztására adott a miniszter engedélyt.

Kukorica terméskészletek bejelentése

A kukorica forgalmának szabályozása tárgyában kiadott 6990—1941. M. E. számú rendelet 2. §-a

szert a termelő tengerikészletét a törést követő 8 napon belül, de legkésőbb november hó 10-ig volt köteles a városi közlemezési ügyosztály gabona irodájában bejelenteni. Ugyanezen rendelet szerint azokban a városokban, ahol a kukorica törését az említett időpontig nem lehetett befejezni, a bejelentési határidő meghosszabbítható.

Ennélfogva felhívom azon gazdákat, akik a főleg késői vetésű tengerijüket folyó évi november hó 10-ig nem tudták letörni, hogy határidő meghosszabbítás iránti kérelmükkel haladéktalanul forduljanak a közlemezési ügyosztályhoz, ahol a készlet bejelentésére sürgősen, kivételes és indokolt esetben halasztást kaphatnak.

Polgármester.

Hatvan gazda termeszti ricinust Hajdú megyében

A földművelésügyi miniszter felhívásának megfelelően Hajdú megyében 60 gazda vállalkozott a ricinustermelésre. A bevetett terület 177 hold, a ricinus igen szépen fejlődött.

Be kell jelenteni a kendermagkészleteket december 5-ig a községi elöljáróságoknál az iparügyi miniszter rendelete értelmében. A gazdák vetőmagnak kat. holdankint 40 kilót vehetnek igénybe.

DEBRECENI TERMÉNY- ES TAKARMÁNYÁRAK:

Csövestengeri 14.60, széna 6.50, lóhere 9.25, búkköny 8.—, szalma búza 2.95, cukorrépa 5—6.—, takarmányrépa 3.80—4.50, tők 8—8.50 pengő métermázsánként.

Hirdetmény. 48236/941. VI. Az ipari tanfolyamok országos vezetősége folyó évi november hó és december hónapokban szikvizgyártó ipari tanfolyamot rendez. Felhívom ezért az érdekelt szikvizgyártók figyelmét a rendezendő szikvizgyártó ipari tanfolyamra. A tanfolyamra vonatkozóan bővebb felvilágosítást az elsőkü iparhatóságnál, Kossuth ucca 20. földszint 38. sz. hivatali helyiségben nyerhető. Debrecen, 1941 október 25. — Polgármester.

9. OLDAL

sítás az elsőkü iparhatóságnál, Kossuth ucca 20. földszint 38. sz. hivatali helyiségben nyerhető. Debrecen, 1941 október 25. — Polgármester.

A debreceni kir. járásbírósg mint tkvi hatóság. 30476—1941 tk. sz. — 6—1464—1941. Árverési hirdetmény-kivonat. M. kir. kincstárnak a m. kir. kincstári jogügyi igazgatóság útján, 5055—1931—24. I. sz. alatt végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverés elrendelése iránt előterjesztett kérelme alapján a tkvi hatóság a végrehajtási árverés hatályával bíró önkéntes árverést a csatlakozottakkal kimondott dr. Lintner Sándor kir. közjegyző 36 P 72 fillér és dr. Kertész Endre ügyvéd 32 P tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 2163 sz. tkvi betétben A. I. 1—9. sorsz. 16897/5, 16904, 16905, 16906, 16907, 16908, 16909, 16910 és 16911 hrsz. alatt foglalt 15. kat. hold 657 négyszögöl területű az Ujföldön, Belsőlegelő II. dűlőben fekvő ház, udvar, gazdasági épület, szántó, rét, szőlő és árokbl álló, a B. 13. sz. sorsz. szerint a m. kir. kincstár tulajdonát képező egyenlő rész illetőségre 2952 P 50 fillér kiküldési árban a C. 1. sorsz. alatt feljegyzett vízvezetési és vízvezeték tisztántartásra vonatkozó szolgálmi jog és a C. 2. sorsz. alatt özv. Vilmányi Mihály sz. Szatmári Jullánna javára bekebelezett özevgyi haszonélvezeti jog fenntartása mellett elrendelte. Az árverést 1941 évi december hó 15. napjának délelőtt 9 órakor a tkvi hatóság helyiségében, (Deák Ferenc ucca 17. sz. 2. ajtó) fogják megtartani. Az ingatlan illetőségét a kiküldési ár felénél, illetve kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bánatpénz a kiküldési ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni. Debrecen, 1941 évi október hó 13. napján. Dr. Füzesy sk. kir. j. b. A kiadomány hitelű: Olvashatlan aláírás kiadó.

SPORT

Szabó lesz a DVSC középcsafura a Dunakeszi Magyarág ellen

A DVSC csapata a Zugló elleni „szomorú vasárnap” után erősen készül jövétásra Dunakeszin, ahol a D. Magyarág csapatát kísérik meg legyőzni. Nehéz feladat ez, a D. Magyarág csapata, melyet most erősítettek meg Ujpest Kecskésével, sokkal jobb együttes, mint a Z. Danuvia és ellene csak a teljes formáját kijátszó DVSC győzhet idegen pályán. A játékosok erősen fogadjak, hogy kiküszöböljék a vasárnapi csorbát a hátralévő mérkőzéseken.

A csapat bizonyos elbizakodottsággal ment a küzdőmebe — mondotta Kántor Ferenc Máv. főtiszt, a DVSC főintézője. — Azt hitték, hogy Zilahyval és Serfőzővel megerősítve most már sétágalopp lesz minden mérkőzés. Öszintén szólva, engemet még a vereségnél is jobban bánt, hogy az a szépségű és szívvel-lélekkel mellénk álló közönség, amely a vasárnapi mérkőzésen megjelent, olyan léleknekül, álmos, rossz játékokat látott a csapatról. Részemről mégis azt mondatom, hogy örülök annak, hogy ez a vereség most jött inkább, mint a Törökvs ellen. Legalább láthatják a fiúk, hogy élet-halál harc folyik minden pontért és nem lehet olyan könnyelműen, lelkiismeretlenül játszani, mint a Zugló ellen. A csapatban lesznek változások. Az már is bizonyos, hogy Dunakeszin Szabó lesz a középcsafur és Erdel nem játszik. A további változások a csütörtöki edzéstől és attól függenek, hogy Bereczet eltítják-e?

Értesülésünk szerint, amennyiben Berecz játszhat, jobbfedezet lesz és a támadósor Szilárd, vagy Dombóvári, Sidi, Szabó, Zilahy, Kristóf összeállításában utazik Dunakeszire.

— **Hármas mérkőzés** lesz az egyetemi sporttelegen vasárnap az amatőr-bajnokságért. Fél 11-kor DEAC—Hajdúböszörményi MOVE, fél 1-kor Husos—NyTVEIL, fél 3-kor DVSC II.—DMTE mérkőzés kerül lejátszásra.

— **Sárosi III. és Bíró** kimaradt a válogatott keretből, mivel nem feltétlen hível a rendszernek és helyettük Kis-péter és a szolnoki Szűcs utazik Svájcba.

— **Nyregyháza**n vasárnap lesz a MOVE SZABOLCS alakuló közgyűlése. A MOVE Szabolcs, NyTVE és NyKISE

1942. Rádiók

Összes típusai egy évi részletek kaphatók

Nánássy Laios

Telefon 30-67.

rádió és villamossági üzletében PIAC U. 85.

Telefon 30-67.

egyesül és az új egyesület a NYTVE helyére kerül az NB II-be, míg a NyKISE visszalép az NB III. küzdelmeitől.

Mindhárom debreceni középiskola győzött a Szent László Kupa első fordulójában. A Szent László Kupára küzdelmében 126 iskola adta le nevezését.

APRÓHIRDETESEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálocsy legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai díszkrétek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72.

ALKALMAZÁST nyér férfi

Kerékpározni tudó kifutó felvétetik. Rákóczi 6. Sütöde. 1223

Asztalossegéd bútormunkára felvétetik. Piac 85. Bálint Sándor. 1235

Szalagfűrészhöz értő munkást keresek. Csokonai 1. 1195

Kifutófiút felvesz fűszerüzlet. Pető Sándor. Burgundia 1. 1197

Gyakorlott kézimunkás elsőrendű munkához felvétetik. Gönczy úri-szabó. Széchenyi 6. 1217

ALKALMAZÁST keres férfi

Hegedűtanítást vállalom kezdőknek és haladóknak. „Gyakorlott hegedűs” jelígyére. 1219

ALKALMAZÁST nyér nő

Kozmetikus tanulónak intelligens leányt felvesz vitéz Gyarmathy né kozmetikus. Batthyány 15. 1162

Gyors- és gépirónót azonnali belépésre keresünk. Városi nyomda. Böszörményi út 6. 1141

Hölgyfodrászkisasszony vidékre kerestetik. Felvilágosítás Miski Géza, Vargakert, Déli-sor 25. 1204

Tanulóleány jó családból, ki már gazdasági iskolába nem jár, azonnali felvétetik. Havas harisnyaház. Bádagos 1. 1184

Pénztárosnót óvadékkal vagy ingatlanfedezettel felveszek. Ajánlatokat „1000” jelígyére a kiadóba kérek. 811

ALKALMAZÁST keres nő

Öskeresztény fiatal tisztviselőt elhelyezkedne. Számolásban, számfeljegyzésben, gépen számolásban járatos. — Bármilyen irodai munkát vállal. „Gyors- és gépirónót”. Cím a kiadóban. 1201

November 15-ére ajánlkozók közepkorú jól főző minden helyben vagy közeli vidéken. „Keresztvény” jelígyére. 1192

Jó családból való erkölcsös fiatal leány gyermek mellé elhelyezkedne. Bethlen 1. Varróda. 1194

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható ügyes bejárónót felvétetik. Cím a kiadóban. 1176

Bejárónót azonnalra vagy 15-re felveszek. Külsővásártér 5 b. 1232

Mindenes szakácsnő Hajdúszoboszlóra felvétetik. Jelentkezni szerdán délután 2-4-ig Debrecenben. Hűvelyes ucca 10. alatt Aszódyék lehet. 1142

Keveset használt Singer varrógépet keresek megvételre. Fenyvessy Ila, Miklós u. 8. II. ajtó. 1230 vv.

Bentlakó mindenféle zönnöt hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés Rózsa áruházban 3-6 között. 1233

Egy főzni tudó mindenféle ételt azonnal is felveszek. Fekete sütöde. Mester 28. 1231

Bejáró takarítónót délelőtre felveszek. Jelentkezés 8 órától Arany János 34. 809

Bejárónót koszt nélkül délelőtre keresek. — Wesselényi 2. VI. lépcső 31. ajtó. 1225

Szobaleány, szerény igényű, gyermektelen házaspárhoz felvétetik. Péterfia 29. Kereszt-épület. 1179

Mindenes szakács, 23 éves bizonyítvánnyal van, jól főzők, sütők, urasági háztartást keresek. Vidékre is elmegyek. Cím a kiadóban. 1178

AJÁNLAT

Függönyöket, csipkeszövetet, köplanyagokat, kölbitéteket olcsón. Rothermere 36. Keresztépület. 1231 1. 21

Bundát készítessem még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcs-mesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Ciánóztasson Csala cíánózó vállalatnál. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27 655 11. 26

Aranyat, ezüstöt fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21

Használt varrógépek, gépkatrészek minden géphez, javítások felelősséggel, vétel, csere, Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Hő- és sárcipók javítását felelősséggel mellett vállalom. Weisz műszerész. Piac 66. 1420 12. 12

Új szűcseszköz! Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások javításokat vállalom — muffok gyermeklábszárak raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budai-nál. 1313 12. 10

Szörmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Kosztümöket, kabátokat fizléseken készít, fordít, alakít „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Aranyat, ezüstöt, briliántot magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2. 814 12. 6

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapokra. Ferenc József 59. Telefon: 23-39 800 vv.

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz. Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Mindenféle bútorok alakítását, kombinálását, átfényezését szakszerűen vállalom felelősséggel. Tanulót felveszek. Özv. Czeplédi né, Hatvan 42. 447 11. 14

Órajavitást vállalom, ócska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég 7. Kiszállománál. 1942 11. 3

Számos bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Karácsonyra fordítsa ki női, férfi télikabátját Tegdesnél, Kávin tér 19. Püspöki palota. 539 12. 2

KERESLET

Ékszeri, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fránki S. Piac 56. 98 11. 30

Férfi gumicsizmát, 43-44-es jőkarban lévő megvételre keresek. — Honvédtemető 6. 1148 vv.

Elhasznált vagy használt nyersgumitalpú cipőt magas áron veszek. Arany János 10. 1227

Veszek magas áron használt bútor, zaogházból kiváltott tárgyakat, lakberendezést, irodabútor, Wertheim-kasszát, Csapó 16. Telefon 13-30. Hívásra jövök. 1190

Üvegajtót veszek Lorántffy 14. 1186

ELELMISZER ITAL

Alma kapható. Csokonai 13. 1193

OKTATÁS

Simai gyors- gépiróiskolába hó közben is beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény 1131 12. 11

TÁRS

Keresek két iparigazolványomhoz társat. Kápolnási 2. Deliné. 1226

RÁDIÓ

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54 1987 12. 31

HANGSZER

Eladó helyszüke miatt egy hosszú zongora. — Apafi 16. jobb 5. ajtó. 1234

Zongora, bécsi gyártmány, jóhangú fekete, eladó. Tekei 70. 1222

Zongora, márkás, eladó. Kút 104. 1221

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac 71. 592 12. 25

Barokk háló, modern háló, próbababa, kombinált szekrény, reka-mié, konyhaberendezés, rádió eladó. Kossuth 51. 1788 1. 4

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. — Jóménőség. Előnyös árak. — Hunyadi 2. 398. 2. 1

Eladó elköltözés miatt szép világos barna keményfa hálóbútor. — Bethlen 38. Megtekinthető 12-15 óra között. 810

2 ágy, 2 szekrény, 1 éjjeli szekrény, 1 öntött vaskályha olcsó áron eladó. Bégány 14-16. 1202

TÜZELŐ ANYAGOK

Csomagolt és ömlesztett retorta faszén, valamint kőszén és tüzfá kapható Kovácsnál, Szent Anna 36. Telefon 19-21. 724

Csomagolt és ömlesztett retorta faszén, valamint kőszén és tüzfá állandóan kapható Kovács faterlepén, Szent Anna 36. Telefon 19-21. 1237

„Retorta” faszén csomagolva és ömlesztve kapható Bajomi nagykereskedésben. Megrendelhető: Piac u. 9. Telefon: 28-93, 22-57, 28-97. 996

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Üzlethelyiség raktárral (hentes üzletnek kiválóan alkalmas) kiadó. Kasza út 37. 819 11. 15

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Szoba, konyhas lakás kiadó november 15-re. Faiskola 7/g. Tócsókert. 1216

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Eleserélném kertsgében, villamostól 6-8 percnyire lévő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásmat, víz, gáz bent, lakbérére 68 P, hasonló, kertsgében lévő háromszobás, összkomfortos, különálló lakással magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jelígyére kiadóba kérek. 439 vv.

Kétszobás, konyhas lakás december 1-re kiadó. Csapó 14. 1215

LAKÁST KERES

Háromszobás komfortos lakást, esetleg villában bérletre keresek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 1878 vv.

Bútorozott szobát teljes ellátással keres 15-re banktisztviselő. Cím a kiadóban 1208

Középkorú nő lakásért takarítást vállal. Arany J. 2. II. em. 7. ajtó. 1213

1-2 szoba, konyhas lakást keresek dec. egyre. Lehet külvárosban is. Ajánlatokat „Különálló” jelígyére kiadóba. 1220

BÚTOROZOTT SZOBA

Kvartélyos férfi iparos felvétetik. Simonffy 30. 1205

Bútorozott szoba kiadó. Cségekert u. 6/b. 1181

Bútorozott uccai szoba 2 személyre kiadó. — Kölesey 1. Csapó u. sarak. 1211

Keresztény család nál kétágyas különbejárattal bútorozott szoba két úr részére kiadó fürdőszobahasználattal. Cím a kiadóban. 1212

ELVESZETT

Hétfőn villamoson hagyott haskötőt hozza jutalom ellenében — Schönhöz, Alföldi palota. 1187

VEGYES

5-6 darab szarvasmarhát elvállalom teletetésre, lehet fejőstehén is. Czipó Mihály, Pásti 2. 1206

Hollandi jácint és tulipánhagymák megérkeztek. Kontsek Géza, Kossuth ucca. 631

HASZNÁLT RUHA — CIPÓ

Barna női bunda 60 pengőért, férfi 44-es félcipő, barna és fekete, eladó. Kandia 7. 1. ajtó. 166 vv.

Jőkarban lévő macskabunda eladó. Érdeklődni lehet Mink hölgyfodrász, Hatvan 6. 1236

Női borkabát eladó jó állapotban, Simonffy 1. Trafik. 1210

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron vesziünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ékszerket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, dísztárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságkövetítő, püspöki palota, Telefon 37-99 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerékpáraktrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29. 1937 vv.

Antik férfiszoba eladó. Werbőczy 2. III. 4. 1129

Eladók: polcos, akasztós szekrény, asztal, széthyitható konyhasztal, hencser, liszteláda, 80x100 cm. komplett spalclás ablak. Komlóssy út 17/b. 1207

Cserépkályha, új, jutányosan eladó. Szotyori 46. Berényinél. 1199

Eladó modern gyermekocsi, amerikai íróasztal, hálószoba, varrógép, Wertheim-kassza, automatabillárd, asztal, szelton, konyha bútor, gyermekágy, i-noleum, előszobagarnitúra, különféle bútorok, Csapó 16. Kereszt-ajtó. 1189

Hatezer ócska téglá eladó. Veszprém u. 3. Értekezni reggel 8-16l ugyanott. 1200

Női szilbunda, függönyök, ócska ruhák eladók. Péterfia 29. Keresztépület. 1180

Varrógép jutányos áron eladó. Vörösmarty 10. II. ajtó. 1188

Alighasznált szép ezüst-ócska eladó. Beresényi 44. 1185

Jőkarban lévő modern úriszoba eladó. Kémalom 4. 1191

Jőkarban lévő kártoló. gép olcsón eladó. Rothermere 21. 1135

Tehertelvonó lift alighasznált állapotban eladó. Kossuth 15. 630

Antik ingaóra hihetetlen olcsón eladó. Erzsébet 106 ajtó 3. 1218

GAZD. TERMÉNYEK

Krumpli, Ella rózsá, aprós, olcsón kapható. Domokos Lajos u. 18. 1224

Megérkeztek Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák. Magastörzsű köszmeté nagy választékban kapható. Garay u. 5. Bethlen u. 14 830 12. 11

ELADÓ HÁZ

Eladó családi ház száraz, egészséges. Virág 38. Árpád térnél. 1229

Eladó Mörice u. 1. számú ház. Ára 10.500 P. Érkekezhetni Kígyó 34. Baloghnál. 1209

Családi ház szoba, konyhas lakásokkal, nagy gyümölcsös olcsón eladó. Bujdosó 46. 1214

ELADÓ FÖLD

Város alatt 8 hold föld szőlővel eladó. Érdeklődni Beresényi u. trafikban. 666 12. 7

Eladó egy hold fekete föld, állomáshoz közel, Szepcsen. Cím: Kovács József, Perces 24. 716 11. 19

Eladó Bellegelön. 347. számú tanyás 19 kat. hold szántóföld, városától 5 km-re, vasút mellett, téglaskerti megállóval. Értekezni lehet Hatvan 26. alatt. 981

Eladó tanya a Bellegelő 306/b. két hold földdel. Ára 9000 pengő. Értekezni a helyszínen lehet délután 2 óra után reggel 7 óráig. 1182

Jó fekete föld Biharban 30 katasztrális eladó. Értekezni Piac 68. II. em. 3. 852

ELADÓ ÁLLAT

Két süldő eladó, Andrassy út 15. Érdeklődni Simonffy 5. Étekező. 1203

Három darab fajtiszt angolanyúl helyszüke miatt eladó. Meszena 20. 1183

ELADÓ ÁLLAT

Két süldő eladó, Andrassy út 15. Érdeklődni Simonffy 5. Étekező. 1203

Három darab fajtiszt angolanyúl helyszüke miatt eladó. Meszena 20. 1183

ELADÓ ÁLLAT

Két süldő eladó, Andrassy út 15. Érdeklődni Simonffy 5. Étekező. 1203

Három darab fajtiszt angolanyúl helyszüke miatt eladó. Meszena 20. 1183

ELADÓ ÁLLAT

Két süldő eladó, Andrassy út 15. Érdeklődni Simonffy 5. Étekező. 1203

ELADÓ ÁLLAT

Három darab fajtiszt angolanyúl helyszüke miatt eladó. Meszena 20. 1183

ELADÓ ÁLLAT

Két süldő eladó, Andrassy út 15. Érdeklődni Simonffy 5. Étekező. 1203

ELADÓ ÁLLAT

Három darab fajtiszt angolanyúl helyszüke miatt eladó. Meszena 20. 1183

ELADÓ ÁLLAT

Két süldő eladó, Andrassy út 15. Érdeklődni Simonffy 5. Étekező. 1203